

WIADOMOŚCI WRATUSZOWE

Informator Urzędu
Miejskiego w Cieszynie

22 kwietnia 2022
Nr 08 (1040)
ISSN: 1234-1764

15 MILIONÓW DLA CIESZYNA

Umowa dofinansowania
została podpisana!

S. 3 »

UCZCIJMY RAZEM ŚWIĘTO 3 MAJA

Zapraszamy na obchody
Święta Niepodległości.

S. 6 »

SPACER SZLAKIEM MAGNOLII NA BIS

Kultowy spacer odbędzie się
po raz drugi tej wiosny.

S. 11 »

12. CIESZYŃSKI FORTUNA BIEG

Wielkie święto biegaczy znów
w Cieszynie i Czeskim Cieszynie.

S. 14 »

NADCHODZI 24. PRZEGLĄD FILMOWY "KINO NA GRANICY"! PROGRAM: s. 4-5.

Wspólna przestrzeń

GABRIELA STASZKIEWICZ

Burmistrz Cieszyna

Szanowni Mieszkańcy,
kiedy jesienią 2021 r. wygrałam dla naszego miasta voucher na użyczenie na miesiąc fortepianu zewnętrznego, bardzo się ucieszyłam. Już pierwszego dnia obecności na płycie rynku widać było, że instrument wyzwala wiele radości, spontanicznych zrywów odwagi, by usiąść i publicznie zagrać. A plany były większe. Miał być dodatkową inspiracją do zaznaczenia swojej obecności przez artystów, którzy gościć będą w Cieszynie i Czeskim Cieszynie podczas majówki i Kina na Granicy. Miał... Niestety w nocy z Wielkiej Soboty na Niedzielę Wielkanocną stanął na drodze wandal. Został przewrócony i zniszczony. Dzięki szybkiej reakcji operatora monitoringu miejskiego i skutecznej interwencji strażników miej-

fot.: AB

skich sprawcy zostali złapani, zdarzeniem zajmuje się Policja, a Cieszyn jest na ustach całego kraju. Nie o takiej akcji promocyjnej z fortepianem w roli głównej marzyliśmy!

To zdarzenie spotkało się z ogromną falą krytyki na naszych profilach w mediach społecznościowych, wiele osób napisało do mnie wiadomości i wysłało maile. Z jednej strony cieszę się, że nie tylko we mnie ta sytuacja wywołuje frustrację i gniew. Z drugiej dużo ważniejsze jest, jak reagujemy w trybie offline, w realnym świecie, widząc, że ktoś niszczy nasze wspólne, bo takie jest miejskie, mienie. Historia z fortepianem to akt wandalizmu na największą skalę, biorąc pod uwagę samą wartość instrumentu. Ale to nie jedyne takie zdarzenie w ostatnich miesiącach.

Otrzymałam zapewnienie, że fortepian wróci na cieszyński rynek. Mam nadzieję, że udowodnimy, iż wydarzenie minionego weekendu to był jedynie incydent.

Nie ma szczęścia również przestrzeń Open Air Museum i tzw. Koła Czasu. Miejsce, które jest doceniane, chętnie odwiedzane przez turystów i mieszkańców, wyróżniane w konkursach na ciekawie zaprojektowaną przestrzeń. Tylko w 2021 r. odnotowaliśmy tam 5 aktów wandalizmu, najpoważniejsza kwota szkody to 3000 zł. Problem niszczenia publicznego mienia jest notorycznie odnotowywany także na przystankach autobusowych – wybijane są szyby, malowane są graffiti. W tym przypadku wartość szkody to każdorazowo ponad 1000 zł.

Początkiem grudnia 2021 r. w parku Św. Trójcy zniszczono drzewa. Na Placu Teatralnym tej samej nocy uszkodzono wiśnię. Sprawcy nie udało się odnaleźć. Trudno sobie jednak wyobrazić, że nikt nie zauważył, nie usłyszał działań przy użyciu piły elektrycznej.

Jak wyjaśnia Jacek Bąk, komendant Straży Miejskiej: – Miejsca, które są najbardziej narażone na akty wandalizmu to takie, które przyciągają mieszkańców, są wśród nich popularne. Częstym przedmiotem uszko-

dzeń są znaki drogowe, które są odginane od pionu lub wręcz przewracane. Wielu tym aktom wandalizmu jesteśmy w stanie zapobiec przez odpowiednio szybką reakcją operatora monitoringu, który informuje dyżurnego Straży Miejskiej w Cieszynie o nieodpowiednich zachowaniach. Jest to możliwe dzięki zgraniu kilku elementów, takich jak uważna obserwacja zapisu monitoringu, przekazywanie informacji o nieodpowiednich zachowaniach dyżurnemu, który podejmuje decyzję o skierowaniu na miejsce strażników. Monitoring miasta Cieszyna to 32 kamery, trwają prace nad powiększeniem tej liczby do 35. Trzy kolejne kamery chcemy zamontować w Parku Św. Trójcy. Utrzymanie roczne monitoringu w mieście to zapewnienie pensji dla 4 operatorów monitoringu oraz konserwacja sprzętu i czyszczenie kamer. W planach na ten rok, poza zakupem 4 kamer, jest także modernizacja monitoringu. Rozbudowa monitoringu, wykorzystanie nowocześniejszych technologii, to konkretne wydatki.

Najważniejsze jest jednak nasze poczucie odpowiedzialności za wspólną przestrzeń. Tylko dbając o nią, reagując w sytuacji zagrożenia, mamy szansę ukrocić takie destrukcyjne działania. A z drobnymi przewinieniami, często kwalifikowanymi jako o tzw. znikomej szkodliwości czynu, mamy do czynienia notorycznie – gdy ktoś kradnie kwiaty posadzone w miejskich donicach, niszczy rośliny m.in. w Parku Pokoju, ale także podczas demonstracji staje na fontannie czy ławce, przewraca kosze na śmieci. Nie chodzi o konfrontację z osobami, które takich aktywności się podejmują, ale o wezwanie odpowiednich służb. Mamy sprawnie działającą Straż Miejską, w naszym mieście znajduje się komenda policji.

Chciałabym, żebyśmy się wszyscy ze sobą czuli dobrze i bezpiecznie. A niestety wandalizm jest przejawem agresji. Dziś mówimy o ławce, przystanku, fortepianie, następny może być przypadkowy przechodzień.

W środę 20 kwietnia firma Cadenza - Fortepian zewnętrzny zabrała zniszczony instrument do swojej siedziby, by oszować skalę zniszczeń i związane z tym koszty. Otrzymałam jednak zapewnienie, że fortepian wróci na cieszyński rynek! Mam nadzieję, że udowodnimy, że wydarzenie z minionego weekendu to był incydent. Muzyka czyni nas lepszymi. ♦

15 milionów dla Cieszyna

371 065,01 euro otrzymało miasto na realizację projektu „Cieszyn miasto samowystarczalne” finansowanego z Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021. W ramach projektu realizowany będzie plan rozwoju lokalnego i plan rozwoju instytucjonalnego. 11 kwietnia podpisano umowę i do miasta trafi ponad 15 mln zł.

– W 2019 r. II Zastępca Burmistrza Miasta Przemysław Major powiedział o naborze do Programu Rozwój Lokalny. Na początku 2020 r. rozstrzygnięto I etap; okazało się, że Cieszyn znalazł się wśród 54 małych i średnich miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze i trafił do II etapu. Zaczęła się wtedy bardzo ciężka praca, prawie rok przygotowań. Nasze działania w związku z epidemią były jeszcze trudniejsze. Pierwotnie staraliśmy się o 10 mln euro. Na ostatniej prostej okazało się, że środki trafią nie do 15, a 29 miast. W lipcu 2021 r. brałam udział w spotkaniu z premierem Morawieckim. Dostaliśmy ponad 3,5 mln euro. To spowodowało, że trzeba było inaczej spojrzeć na nasz wniosek i zaplanowane projekty dostosować do tej kwoty. Część pomysłów musiała zostać odłożonych w czasie. Po 9 miesiącach negocjacji 11 kwietnia podpisaliśmy umowę. Pieniądze trafią do Cieszyna. Otrzymaliśmy dodatkową pulę środków z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na opracowanie koncepcji i projektów. W sumie otrzymamy ok 19 mln zł. Na każdym etapie prac wspierał nas Związek Miast Polskich – mówi Gabriela Staszkiwicz, Burmistrz Miasta Cieszyna.

Warto podkreślić, że na początku o grant starało się ponad 220 małych i średnich miast. – Na początku współpracy z Cieszynem zadałem pytanie pani Burmistrz, co jest najważniejsze. Odpowiedziała, żeby zmienić sposób funkcjonowania administracji, zwiększyć rolę kreatywności, zwiększyć udział mieszkańców w zarządzaniu miastem, współdecydowania o mieście i o tym, co się będzie działo. Zmienić miasto tak, żeby był miastem wytchnieniowym dla mieszkańców, żeby nie był zdominowany przez ruch uliczny – wspomina Krzysztof Początek, doradca Cieszyna z ramienia Związku Miast Polskich.

Projekt „Cieszyn miasto samowystarczalne” zakłada:

■ wymiar społeczny – a w nim cele takie jak: wspólnota międzypokoleniowa, aktywna polityka mieszkaniowa odpowiadająca potrzebom mieszkańców, wsparcie procesów integracji międzypokoleniowej, rozwój mechanizmów ekonomii społecznej i solidarnej;

Burmistrz Gabriela Staszkiwicz i Minister Funduszy i Polityki Regionalnej Grzegorz Puda.

■ wymiar gospodarczy – a w nim cele takie jak: wspólnota kreatywna, rozwój gospodarki w oparciu o innowacje i przemysł kreatywny, wspieranie edukacji dla kreatywnej gospodarki;

■ wymiar środowiskowy – a w nim cele takie jak: – wspólnota zrównoważona, poprawa jakości powietrza poprzez aktywną politykę zwiększenie powierzchni zielonych i wzmocnienie znaczenia OZE w cieszyńskim bilansie energetycznym;

■ wymiar przestrzenny – a w nim cele takie jak: wspólnotowa przestrzeń publiczna, wzmocnienie lokalnych wspólnot poprzez przekształcenie przestrzeni publicznej, poprawa dostępności.

Przy Zamku Cieszyn powołana zostanie Szkoła Rzemiosła, która będzie uczyć tradycyjnych technik rzemieślniczych charakterystycznych dla naszego regionu oraz inicjować tworzenie nowych aktywności i firm opartych o tradycyjne dziedzictwo.

W ramach zadania „Zielony Cieszyn! czyli chronimy i wypoczywamy” m.in. uporządkowany zostanie spływ wód deszczowych z ul. Błogockiej, wykonane zostaną prace związane z odbudową/przebudową ścieżek, schodów oraz mostku w Lasku Miejskim. Wykonane zostaną zabiegi pielęgnacyjne drzewostanu. Zaplanowano powstanie ścieżki przyrodniczo-dydaktycznej, a także opracowanie i wydanie dedykowanego przewodnika.

Jednym kluczowych zadań jest także utworzenie w śródmieściu systemu ogólnodostępnych terenów zieleni. W planie jest: opracowanie koncepcji programowej „zielonej sieci”, działania partycypacyjno-konsultacyjne, opracowanie szczegółowego projektu wykonawczego, korytowanie, wymiana instalacji elektrycznej, wykonanie nowej nawierzchni zwirowej, montaż latarni. Uwzględniono pielęgnację istniejących drzew, nasadzenie nowych drzew, krzewów i kwiatów. Ważnym elementem będzie także zakup i montaż elementów małej infrastruktury i infrastruktury rekreacyjno-sportowej.

Kolejne zaplanowane działania omówimy w następnym numerze. ●

TEKST: KK. ZDJĘCIE: KINGA LIWAK

Projekt: „Cieszyn – miasto samowystarczalne” jest finansowany ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach programu „Rozwój lokalny”.

Beneficjent: Miasto Cieszyn wraz z partnerem.

Cel projektu: wsparcie małych i średnich miast w wypracowaniu i wdrożeniu przez nie zrównoważonego i systemowego podejścia do rozwoju lokalnego i tym samym do ograniczenia negatywnych zjawisk rozwojowych i podniesienia standardu życia ich mieszkańców.

Wartość projektu: 3 369 579,96 EUR.

Table with 5 columns: TEATR, PIAST, CENTRAL, KaSS, COX. Rows list film titles, directors, and times for Friday, April 29, 2022.

Table with 5 columns: TEATR, PIAST, CENTRAL, KaSS, COX. Rows list film titles, directors, and times for Sunday, May 1, 2022.

21.00 PLENER / VENKOVNI Most Práježe le ráze nepopadly / v pátupě nepřiznáváho počtu – KaSS. Nuzka / Muzka. rez. Jan Světlý, 2007, 99'

21.00 PLENER / VENKOVNI Most Práježe le ráze nepopadly / v pátupě nepřiznáváho počtu – KaSS. Rok diable / Rok diable. rez. Petr Zrzavý, 2000, 88'

SOBOTA | 30.04.2022

Table with 5 columns: TEATR, PIAST, CENTRAL, KaSS, COX. Rows list film titles, directors, and times for Saturday, April 30, 2022.

21.00 PLENER / VENKOVNI Most Práježe le ráze nepopadly / v pátupě nepřiznáváho počtu – KaSS. Nagly vyzádek / Nímotná odátost. rez. Jiří Havelka, 2021, 102'

PONEDĚLÁEK / PONDĚLÍ | 02.05.2022

Table with 5 columns: TEATR, PIAST, CENTRAL, KaSS. Rows list film titles, directors, and times for Monday, May 2, 2022.

*PIAST | 10.00: Krotkíe / Krátký. Za pášvo / PŘÍBÍ poše. rez. Kinga Smetk, 2021, 14'. Jeszcze jeden koniec świata / Jedn jeden koniec světa. rez. Agnieszka Kot, 2021, 95'. Powoty / Námoty. rez. Bogdan Koral, 2020, 98'

*PIAST | 12.30: Panny smutné / Smutné panny. rez. Mariusz Gzozgorak, 1995, 24'. An Rena. El Libro Vermell... rez. Mariusz Gzozgorak, 1994, 28' (G)

*COX | 14.00: Podarek / Dárek. rez. Jiří Trnka, Jiří Vejsík, 1946, 15'. Jak kaminiarziy wprowadził SS w pole / Páták u SS. rez. Jiří Trnka, 88. Bratka, 1946, 13'. Arla grebí / Arla grebíe. rez. Jiří Trnka, 1949, 23'

*CENTRAL | 17.00: Krotkíe / Krátký. Destination Paradise. rez. Eshan Rajadhyaksha, 2021, 20'. Imenja / Imenja. rez. Lucia Rajadhyaksha, 2021, 22'. Opowieść o przenajdziej Elze / PŘÍBÍ hrdoztrábní Elze. rez. Adam Strabala, Ilika Kouřilová, 2021, 20'

*JT | Jiří TRNKA. RETROSPEKTIVA / RETROSPEKTIVA - AW | WAJDA ZNANY / INEZNANY / WAJDA ZNAMY / NEZNAMY. RETROSPEKTIVA / RETROSPEKTIVA - DO | DANIEL OLBRYCHSKI. AKTOR EUROPY / DANIEL OLBRYCHSKI. EVROPSKÝ HEREC

NF | NOWE FILMY / NOVEFILMY - VM | VIVA MUSICA - PL | POLONICA - FD | FILMY DLA DZIECI / FILMY PRO DETI - FC | FILMY Z CZESZYNA / FILMY Z TESINA

KONCERT | Dymek, Geszyn | 19.00: NO LOGO; 20.30: KVETY; 22.00: COALS

KINORAGMANICY.PL / KINORAGMANICY.CZ

(G) - Guest / Gość / Host

(D) - dubbing/dobing, (O) - wersja oryginalna / pierwotni twórca, (PL) - tylko napisy polskie / jini polské titulky

	TEATR	PIAST	CENTRAL	KaSS
10.00	10.00: Już tu nie wrócę / Ut se sent navrátnim, reż. Mikolaj Lisak, 2021, 83' (G)	10.00: 1970, reż. Tomasz Wobki, 2021, 70'	10.00: Ziemia obiecana / Země zaslíbená, reż. Andrzej Wajda, 1974, 179' (Green Film Tourist)	10.00: Zima wojna / Stodéná válka, reż. Paweł Pawlikowski, 2018, 89'
12.00	12.00: Inna kina / Jiná smečka, reż. Hajni Kiv, 2021, 88' (G)	12.00: Dagny, reż. Haakon Sandey, 1976, 85'		12.00: Zemsta / Pomsta, reż. Andrzej Wajda, 2002, 100'
14.00		14.00: Spacer z aniołami / Kráčet s anděly, reż. Tomasz Wysocki, 2021, 84'	14.00: Żeglarz / The Sailor, reż. Lucia Kalová, 2021, 79' (G)	14.00: Danton, reż. Andrzej Wajda, 1983, 130'
15.00	15.00 Film zamknięcia / Film na zakončení: Brigitte Bardot cudowna / Zářná Brigitte Bardotová, reż. Lech Majewski, 2021, 122' (G)	16.00: Lamb / Ada, reż. Valdimar Magnússon, 2021, 96'	16.00: Przedawienie / Proměněno, reż. Robert Sedláček, 2022, 95'	16.30: Bieły / Bílý, reż. Andrzej Wajda, 1988, 116'
18.00		18.00: Krzysztof / Kryštof, reż. Zdeněk Brdský, 2021, 110'	18.00: Braterstwo / Bratrství, reż. François Montagnet, 2021, 97'	

Zmiany w programie zastrzeżone / Změna programu vyhrazena

Biurow Organizacyjne / Organizační kancelář
 Organizacja Zamku Cieszyń, Zamek Cieszyń (PL), ul. Zamkowa 3 a, b, c
 Czynne / Provozni doba: 9:00–21:00 (29.04–2.05.2022), 9:00–14:00 (03.05.2022)
 infolinia / infolinka: +48 663 629 870 (PL) albo/vebo: +420 704 160 301 (CZ)

TEATR – Teatr im. Adama Mickiewicza / Divadlo Adama Mickiewicze – Cieszyń, pl. Teatralny 1 (PL)
 PIAST – Kino Piast – Cieszyń, ul. Ratuszowa 1 (PL)
 COK – Cieszyński Ośrodek Kultury, Dom Narodowy / Těšinské kulturní středisko Národní dům – Cieszyń, Rynek 12 (PL)
 CENTRAL – Kino Central – Český Těšín, Štefánikova 27 (CZ)
 KaSS – Ośrodek Kultury Stelnicze / Kulturní a společenské středisko Stelnicze – Český Těšín, Štefánikova 1 (CZ)

IMPREZY TOWARZYSZĄCE

Literatura na Granicy | Środkowoeuropejski Kociołek

Wzgórze Zamkowe – plac obok Informacji turystycznej lub w razie niepogody sala konferencyjna naprzeciwko

Już po raz piąty przeglądowi Kino na Granicy towarzyszy program literacki, który rozwija się w tym roku w czterodniową, wielowątkową rozmowę o miejscu i roli literatury czeskiej, polskiej i słowackiej na mapie regionu. Zgodnie z tegorocznym tytułem w Środkowoeuropejskim kociołku będą się mieszać sprawy ważne i ciężkie, znane i nieznanne, lecz wszystkie smakowite, przyrządzone przez takich „kucharzy”, jak choćby czeska eseistka i prozaička Radka Denemarková oraz rabin i prozaiak Karol Sidor, słowacki prozaiak Pavol Rankov oraz eseistka i tłumaczka Katarína Kuchelová i pisarz Grzegorz Gauden. Gośćmi specjalnymi będą przedstawiciele białoruskiego PEN Clubu, którzy schronili się w Polsce przed prześladowaniami. Nie zabraknie też poetów, bo w końcu Gieszyn to miasto tak wspaniałych twórców tego gatunku jak Jerzy Kłopotnicki i Zbigniew Machaj. Z tego kociołka każdy może wybrać coś dla siebie! Smacznego!

Program

30.04.2022

14.00 | Literacki Hyde Park: prezentacja antologii młodej czeskiej poezji „Sąsiedzi” oraz rozmowa z jej autorką i tłumaczką Zofią Bałdygą (PL), moderuje Zbigniew Machaj (PL)

16.00 | Sąsiedzi – rozmowa o poezji: Andrzej Chadanowicz (BA), Marie Ilijašenko (CZ), Antoni Pawlak (PL), Katarína Kuchelová (SK), moderuje Zofia Bałdyga

Pierwszego dnia porozmawiamy o współczesnej poezji środkowoeuropejskiej. W debacie „Sąsiedzi” Czeszy będzie reprezentował poeta i tłumaczka Marie Ilijašenko (urodzona w Kijowie córka Ukrainka i Czeski z polskimi korzeniami), Polak – poeta i publicysta Antoni Pawlak, Słowację – poetka i działaczka kulturalna Katarína Kuchelová, Białoruś – Andrzej Chadanowicz, poeta i tłumacz m.in. dzieł Adama Mickiewicza, Czesława Miłosza i Zbigniewa Herberta. Dyskusję poprowadzi poeta i tłumaczka przybliżająca Polakom najnowszą czeską i słowacką poezję – Zofia Bałdyga.

01.05.2022

12.00 | Poezja w samo południe (księgarnia Kornel i Przyjaciele): Antoni Pawlak prezentuje tomik Zbigniewa Machaj, „2020” i rozmawia z jego autorem

14.00 | Literacki Hyde Park: prezentacja polskiego przekładu książki „Apartament w hotelu Wojna” oraz rozmowa z autorem Tomaszem Formą (SK) i tłumaczem Andrzejem S. Jagodzińskim (PL), moderuje Martin M. Šimečka (SK)

16.00 | Dzikie Wschód? Dzikie wojna? – rozmowa: Mirosław Karas (CZ), Wojciech Jagielski (PL), Tomáš Formá (SK), moderuje Piotr Górecki (PL)

Drugiego dnia oddamy głos reporterom. W debacie Dzikie Wschód? Dzikie wojna? porozmawiamy m.in. na temat wojny w Ukrainie: czeski dziennikarz i były korespondent Czeskiej Telewizji w Polsce i w Rosji Mirosław Karas, reportażysta i pisarz, autor m.in. reportażu Wszystkie wojny Lary Wojciech Jagielski oraz słowacki reporter, autor książki „Apartament w hotelu Wojna. Reportaż z Donbasu” Tomáš Formá. W roli moderatora wystąpi dziennikarz i były korespondent wojenny Telewizji Polskiej Piotr Górecki.

02.05.2022

12.00 | Poezja w samo południe (księgarnia Kornel i Przyjaciele): Zbigniew Machaj prezentuje tomik Antoniego Pawlaka „Tylko bez rozgrzeszenia” i rozmawia z jego autorem

14.00 | Literacki Hyde Park: prezentacja polskiego przekładu powieści Oty Filipa „Siódmy życiorys” auterstwa Jana Stachovskiego, z Andrzejem S. Jagodzińskim (PL) rozmawia Teresa Drożdża (PL)

16.00 | Óbcy w naszym domu – rozmowa: Karol Sidor (CZ), Grzegorz Gauden (PL), Marta Šimečková, Pavol Rankov (SK), moderuje Anna Maślanka (PL)

Trzeciego dnia porozmawiamy o szeroko rozumianej obcości w środkowoeuropejskiej literaturze, kulturze i życiu społecznym. Gośćmi debaty będą prozacy: czeski pisarz i dramaturg, naczelny rabin Pragi Karol Sidor, słowacki prozaiak, zdobywca Literackiej Nagrody Europy Środkowej „Angelus” Pavol Rankov, a także słowacka organizatorka Forum Środkowoeuropejskiego i publicystka Marta Šimečková oraz dziennikarz, były dyrektor Instytutu Książki, autor książki o pogromie Żydów we Lwowie w 1938 roku „Lwów – kres życia” Grzegorz Gauden. Dyskusję będzie moderować dziennikarka literacka i popularyzatorka czeskiej kultury w Polsce Anna Maślanka.

03.05.2022

12.00 | Poezja w samo południe (księgarnia Kornel i Przyjaciele): Antoni Pawlak prezentuje tomik Jerzego Kłopotnickiego „Długie spacerki nad Olszą” i rozmawia z jego autorem

14.00 | Literacki Hyde Park: rozmowa z Radką Denemarková (CZ) i tłumaczką Olgą Czernikow (PL), moderuje Agata Wróbel (PL)

16.00 | Czy to świat zwiariował, czy tylko my? – rozmowa: Taciána Njadbaj (BA), Radka Denemarková (CZ), Zbigniew Machaj (PL), Martin M. Šimečka (SK), moderuje Łukasz Grzesiczak (PL)

Czwarty będzie należał do esestów. Nad odpowiedź na pytanie: Czy to świat zwiariował, czy tylko my? będą się zastanawiać: czeska pisarka, tłumaczka i publicystka Radka Denemarková, polski poeta i tłumacz Zbigniew Machaj, słowacki pisarz, dziennikarz i wydawca Martin M. Šimečka oraz poetka, tłumaczka, prezesa białoruskiego PEN Clubu Taciána Njadbaj. Rozmowę poprowadzi dziennikarz, politolog i analityk ds. dezinformacji Łukasz Grzesiczak.

Aktorki czytają ulubione książki z dzieciństwa

Altana w Parku Pokoju, godz. 12.00

(w razie niepogody – sala multimedialna Muzeum Śląska Cieszyńskiego, wejście od strony dziedzińca)

30.04.2022 | Barbara Jonak: 01.05.2022 | Jowita Budnik; 02.05.2022 | Beata Kawka, Zuzanna Bernat

03.05.2022 | Małgorzata Zajęczkowska

Projekcje plenerowe

Most Przyjaźni godz. 21.00 (w razie niepogody: 29.04.2022 – Teatr; 30.04.2022 – KaSS, 1.05.2022 – KaSS)

29.04.2022 | Muzyka / Muzika, reż. Juraj Nvota, 2007, 99'

30.04.2022 | Nagły wypadek / Mimořádná událost, reż. Jiří Havelka, 2022, 102'

01.05.2022 | Rok diabla / Rok ďábla, reż. Petr Zelenka, 2002, 88'

Green Film Tourism przedstawia (projekcje bezpłatne)

COK Dom Narodowy

Animowane filmy dla dzieci:

30.04.2022 | sobota | 12.45: Bolek i Lolek na Dzikim Zachodzie, reż. Stanisław Dülz, 1986, 68', 1.05.2022 |

niedziela | 13.00: Wielka podróż Bolka i Lolki, reż. Władysław Nehrebecki, Stanisław Dülz, 1977, 101'

Cykl Filmy z Gieszyna:

Wszystkie kobiety Mateusza, reż. Artur Włóczęga, 2013, 104', Obywatel świata, reż. Roland Rowiński, 1991, 79'

24. PRZEGLĄD FILMOWY / FILMOVÁ PREHLÍDKA

KINO NA GRANICY / HRANICI • 29.04–03.05.2022 • CIESZYŃ / ČESKÝ TĚŠÍN

KINO NA GRANICY / HRANICI • 29.04–03.05.2022 • CIESZYŃ / ČESKÝ TĚŠÍN

Biało-Czerwone Świętowanie

Rada Miejska Cieszyna
oraz Burmistrz Miasta Cieszyna
zapraszają do wzięcia udziału w obchodach:

Narodowego Święta Trzeciego Maja

3 MAJA 2022

godz. 10:30, Kościół Parafialny p.w. Św. Marii Magdaleny w Cieszynie
• **MSZA PATRIOTYCZNA**

godz. 11:30, Rynek
• **KONCERT ORKIESTRY DĘTEJ „CIESZYNIANKA”**

godz. 11:30 - 13:30, Rynek
• **BIAŁO-CZERWONE WARSZTATY ARTYSTYCZNE**
(współorganizowane z uczniami Niepublicznego Liceum Sztuk Plastycznych w Cieszynie)

godz. 12:00, Rynek
• **OBCHODY NARODOWEGO ŚWIĘTA TRZECIEGO MAJA**
- hymn państwowy
- przemówienie Przewodniczącego Rady Miejskiej
- złożenie kwiatów pod tablicą na Domu Narodowym

godz. 12:30, Rynek
• **LEKCJA ŚPIEWU PATRIOTYCZNEGO**

Organizatorzy proszą o wystawienie pocztów sztandarowych.

Dziękujemy za dotychczasowe wsparcie i pomoc w realizacji programów.

ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU W UROCZYSTOŚCIACH!

CHARYTATYWNIE DLA UKRAINY

Norwid w pieśniach

Fundacja Gotowi do Działania i Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” zapraszają na charytatywny koncert dla Ukrainy, który odbędzie się w niedzielę, 24 kwietnia o godzinie 18:00 w Domu Narodowym. Wystąpi dla nas Grzegorz Grunwald z utworami z płyty „Pielgrzym – Cyprian Kamil Norwid w pieśniach”, a przed nim zagra i zaśpiewa duet Anna Dudziak (wokal) i Michał Wódz (fortepian).

Grzegorz Grunwald to poeta, kompozytor i śpiewający gitarzysta, prezentujący głównie piosenkę autorską, w której liryzm tekstów łączy w unikalny sposób z akompaniamentem gitary. Artysta posiada wieloletnie doświadczenie sceniczne i studyjne, współpracował z wieloma muzykami i kompozytorami, poruszając się w rozmaitych gatunkach muzycznych. Jest laureatem licznych nagród i wyróżnień festiwalu piosenki poetyckiej w całym kraju. Posiada w dorobku autorską płytę pt. „Mój przyjaciel cień”, wydaną w lipcu 2017 roku, nagraną z towarzyszeniem zaproszonych muzyków, a także płytę „Pielgrzym” z własną muzyką do wierszy Cypriana Kamila Norwida z roku 2019, zaaranżowaną bardzo kameralnie, nastrojowo – tylko na gitarę i głos. O swojej pracy nad tworzeniem muzyki do wierszy Norwida mówi: – Pierwszy raz zdarzyło mi się skomponować muzykę do wierszy powszechnie znanego poety. To doświadczenie o zupełnie innym charakterze niż tworzenie piosenek autorskich – czy to w pojedynkę, czy zespołowo. To spotkanie z innym światem, posiadającym swoją naturę, szczególne spektrum barw, porządek i język. Światem, którego nie sposób zilustrować muzyką, nie poznawszy uprzednio jak najlepiej. Uniwersalność, głębię i wielki urok poezji Cypriana Kami-

la Norwida odkryłem po nieco dłuższym z nią obcowaniu – niejako pozwalając sobie bez reszty na bycie gościem w domu, po którym oprowadza mnie Autor. Przez cały czas trwania tej „wizyty” towarzyszyło mi przyjemne poczucie bycia gościem mile widzianym.

Koncert, jaki zaprezentuje w Cieszynie Grzegorz Grunwald, nosi tytuł „Pielgrzym –

Cyprian Kamil Norwid w pieśniach” i oprócz, co oczywiste, pieśni zgromadzonych na płycie, jego program zawierać będzie wybrane utwory innych autorów i kompozytorów, nawiązujących do osoby bądź twórczości Poety.

W czasie koncertu odbędzie się zbiórka pieniędzy na rzecz Ukrainy. Zapraszamy do udziału! Wstęp wolny! ♦

COK

CIESZYŃSKIE SOROPTYMISTKI POMAGAJĄ!

Międzynarodowa Organizacja Soroptimist International, w tym Cieszyński Klub, również zaangażował się w pomoc uchodźcom z Ukrainy.

Soroptimist International (z łac. „sorores optimae” – „siostry najlepsze”, a właściwie „dążące do najlepszego”) to międzynarodowa organizacja kobieca działająca w 125 krajach na świecie, której celem jest tworzenie lepszego świata dla kobiet i dziewcząt, co w obecnej chwili stało się w Europie bardzo aktualne.

Członkinie Cieszyńskiego Klubu, we współpracy z siostrami z Klubu w Cambrai, miasta partnerskiego Cieszyna, przekaza-

ły książki i ćwiczenia do nauki języka polskiego dla ukraińskich kobiet, dziewcząt i dzieci. Taka pomoc jest niezwykle ważna dla tych, które chcą pozostać i podjąć pracę w Polsce. Inwestycja w naukę powinna zwiększyć szansę kobiet na rynku pracy, a tym samym przyczynić się do lepszego funkcjonowania w nowych warunkach. Kursy cieszą się dużym powodzeniem, a pierwsze lekcje już się odbyły. Cieszyński Klub współpracuje ze stowarzyszeniami, które te kursy organizują i prowadzą. Taki sposób działania jest zgodny z ideami światowego soroptymizmu. ♦

MAT. PRAS. / RED. AB

Święto Niepodległości Izraela

5 maja o godz. 18:00 zapraszamy do Domu Narodowego na koncert tradycyjnej i współczesnej muzyki żydowskiej. Wystąpią Marta Cienciąła-Kaczmarczyk z zespołem i Jan Białęcki – bard z Paryża, kompozytor pieśni hebrajskich. Wysłuchamy również prezentacji Lidii Hławiczki pod tytułem „Izrael wczoraj i dziś”.

Jan Białęcki to hebrajsko-francusko-polski bard pochodzący z Warszawy, od ponad 30 lat mieszkający w Paryżu. Jest kompozytorem i poetą, autorem oryginalnych tekstów i biblijnych adaptacji, które wykonuje publicznie z gitarą. Śpiewa własne piosenki i ballady, folklor żydowski, psalmy po hebrajsku, po polsku i po francusku. Od dziecka gra ze słuchu, a od wczesnej młodości pisze, tłumaczy, komponuje, adaptuje i aranżuje. Znany w Polsce jako jeden z pierwszych tłumaczy i wykonawców piosenek Georges'a Brassensa (jego tłumaczenia publikują renomowane czasopisma).

Od 22 roku życia pasjonat kultury oraz muzyki żydowskiej i izraelskiej. W 2017 roku wydał płytę „Równanie życia” z piosenkami autorskimi, a w 2019 album „Yadati” z psalmami. Aranżuje swoje utwory na 3-4 głosy dla chórów żydowskich. W latach 2018-2021 odbył 10 tras koncertowych po Polsce, grając w sumie ponad 100 koncertów.

Przed znanym bardem wystąpi Marta Cienciąła-Kaczmarczyk z zespołem, w którego skład oprócz samej wokalistki wchodzi Sebastian Smoleń (skrzypce) i Mariusz Grzondziel (gitarę). Zespół tworzą studenci i sympatycy Akademii

Muzycznej w Katowicach. Wykonują tradycyjne utwory żydowskie, jak i współczesne kompozycje inspirowane kulturą Izraela, utrzymane w charakterze gypsy jazzu z nutą improwizacji. W swoim repertuarze mają utwory w języku hebrajskim, jidysz i polskim.

Wstęp na koncert jest wolny. Partnerem wydarzenia jest Parafia Ewangelicko-Augsburska w Cieszynie. ♦

COK

Warsztaty pisania ikon

W dniach 7-8 maja, w godz. 10:00-13:00 zapraszamy do Galerii Ceglanej w Domu Narodowym na warsztaty pisania ikon. Poprowadzi je Jerzy Wojtowicz.

Celem dydaktycznym warsztatów jest zapoznanie zainteresowanych z teorią i praktyką malarstwa ikonowego. Warsztaty zostały podzielone na dwie części – teoretyczną i praktyczną. W partii teoretycznej omówione zostaną zagadnienia związane z historią ikony na terenach Polski południowo-wschodniej. Wyjaśnimy, czym jest ikona i jak je czytamy, włączając w to podstawowe zagadnienia z teologii, ikonografii i stylistyki ikony. Zajęcia praktyczne polegać będą na samodzielnym wykonaniu obrazu ikonowego przez uczestnika warsztatu. Omówione zostaną również zagadnienia technologii wykonywania podobrazia, nakładania gruntów, rozrysowania tematu ikony, technik pozłotniczych i sposobu nakładania pigmentów (pisania ikony). Warsztaty poprzedzi wernisaż wysta-

wy ikon i malarstwa Jerzego Wojtowicza „Między Wschodem a Zachodem”, który odbędzie się 6 maja o godz. 17:00, również w Galerii Ceglanej.

Jerzy Wojtowicz urodził się w Sanoku, w miejscu o dużym bogactwie i odmienności sztuki, jakie tam współistnieją. Miejsce to wywarło duży wpływ na jego twórczość. Artysta jest absolwentem ASP w Krakowie. Obszarami jego działalności są malarstwo, rysunek, grafika, konserwacja zabytków. Początki artystycznej twórczości to obrazy utrzymane w stylu ekspresjonizmu, surrealizmu i fascynacji impresjonizmem, a dopiero później nastąpił zachwyt i olśnienie sztuką bizantyjską.

Koszt warsztatów wynosi 270 zł od osoby i obejmuje: materiały, prowadzenie przez profesjonalnego instruktora, a także możliwość zabrania ze sobą do domu wykonanego podczas zajęć obrazu ikonowego. Ilość miejsc ograniczona. Informacje i zapisy pod nr tel. 668 860 354. ♦

COK

Dwoje na huśtawce

Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” zaprasza na adaptację sztuki Williama Gibsona „Dwoje na huśtawce” w wykonaniu Anny Dereszowskiej i Mikołaja Roznerskiego. Spektakl odbędzie się w niedzielę 5 czerwca o godzinie 18:00 w Teatrze im. Adama Mickiewicza w Cieszynie.

„Dwoje na huśtawce” to słodko-gorzka komedia romantyczna o parze młodych, zagubionych ludzi. Romantyczna, zabawna i przejmująca historia dwójki nieznajomych, którzy trafiają na siebie w przełomowych momentach swojego życia. Ona – tancerka, on – prawnik. Oboje zmagają się z silnymi emocjami, sprzecznymi marzeniami i pragnieniami.

Ich życia przypominają huśtawkę rozbujaną pomiędzy skrajnościami. Czy coś ich połączy?

W dwie skrajnie różne osobowości w spektaklu „Dwoje na huśtawce” wcielają się znani i lubiani aktorzy – Anna Dereszowska i Mikołaj Roznerski. To opowieść o tęsknocie, miłości i poszukiwaniach własnej ścieżki wśród życiowych

dylematów. Pełnej wzruszeń historii cały czas towarzyszy dobry humor.

Tego spektaklu nie można przegapić! Bilety na spektakl można zakupić w cenie 100 zł, 80 zł i 50 zł. Wejściówki są dostępne online na www.bilety.teatr.cieszyn.pl lub w kasie Teatru im. Adama Mickiewicza w Cieszynie. ♦

COK

Kup, sprzedaj, wymień się!

Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” i Cieszyński Klub Hobbystów zapraszają na Targi Staroci, które odbędą się **1 maja w godzinach 8:00 – 14:00 na cieszyńskim rynku.**

Po kilku miesiącach przerwy popularne wśród mieszkańców i turystów Targi Staroci znów wracają na cieszyński rynek. W okresie pandemii nie było

możliwości organizacji tego wydarzenia wewnątrz budynku Domu Narodowego, więc wystawcy i kolekcjonerzy musieli czekać aż pół roku, by znów móc pohandlować unikatowymi przedmiotami, jakich podczas tego wydarzenia nigdy nie brakuje.

Zachęcamy wszystkich do odwiedzenia stoisk, na których kolekcjonerzy zaprezentują prawdziwe perełki ze swoich interesujących kolekcji. Życzymy udanych transakcji i trzymamy kciuki za dobrą pogodę! ♦

COK

Najpierw zebranie, później koncert

Koło nr 2 „Mały Jaworowy” Macierzy Ziemi Cieszyńskiej zaprasza na zebranie sprawozdawczo-wyborcze, które odbędzie się 22 kwietnia o godz. 16:00 w Domu Narodowym. Po zebraniu, o godz. 18:00, odbędzie się koncert Kameralny Zespołu Śpiewaczego TA Grupa. Wstęp na koncert jest wolny!

Kameralny Zespół Śpiewaczy TA Grupa zadebiutował na spotkaniu towarzyskim

z okazji osiemdziesiątych urodzin Alojzego Kalety, długoletniego dyrygenta chórów PZKO. Występem 6 grudnia 2008 roku w foyer teatru w Cieszkim Cieszyńskie zapoczątkował wspaniałą podróż muzyczną, której kapitanem do lipca 2018 była Krystyna Suszka. Obecnie TA Grupa z wielkim entuzjazmem i zapałem kontynuuje działalność pod batutą dr Joanny Nowickiej – adiunkta na wydziale

artystycznym Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. W repertuarze zespół posiada utwory rozrywkowe, klasyczne, ludowe, kabaretowe, gospels oraz kolędy wielogłosowej aranżacji. Zespół działa przy MK PZKO Czeski Cieszyn-Osiedle w Republice Czeskiej. Jest członkiem Unii českých pěveckých sborů w Republice Czeskiej. ♦

COK

Koncert majowy **Macierzy**

Przypominamy o niezwykłym muzycznym wydarzeniu – Koncercie Majowym Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, który odbędzie się 14 maja o godz. 18:00 w Teatrze im. A. Mickiewicza. Cel wydarzenia jest szczytny – dochód z koncertu zostanie przeznaczony na Fundusz Stypendialny utworzony przez Macierz Ziemi Cieszyńskiej.

Tego wieczoru ujrzymy na scenie znaną i lubianą **Artis Symphony Orchestre pod batutą Jean-Claude'a Hauptmanna**. Usłyszymy w ich wykonaniu m.in. największe przeboje Zbigniewa Wodeckiego (między innymi "Lubię wracać tam, gdzie byłem", "Zacznij od Bacha"), ale nie tylko – w programie wymieniono również np. wokalizę z filmu "Dziwiątę Wrota" autorstwa Wojciecha Kilara, czy też "Marsz Radetzky'ego" Johanna Straussa.

Wśród wykonawców, którzy zaśpiewają dla publiczności, znajdują się Olivia Ohl-Szulik (sopran), Piotr Sikora (tenor), Filip Hauptmann (tenor), Leszek Pitry (tenor). Za opracowanie muzyczne utworów i kierownictwo muzyczne odpowiadać będzie Jean Claude-Hauptmann, za scenariusz

– Małgorzata Hauptmann. Koncert poprowadzi Anita Binek.

Działalność Funduszu Stypendialnego stanowi znakomitą kontynuację – dziś już historycznej, ale jakże cennej – misji Macierzy Szkolnej dla Księstwa Cieszyńskiego, polegającej na wspieraniu młodych, zdolnych i ambitnych Cieszyńiaków w dążeniu do zdobywania wiedzy i wzbogacania dorobku rodzimego regionu.

Organizatorem koncertu jest Macierz Ziemi Cieszyńskiej, mecenasem koncertu – Bank Spółdzielczy w Cieszynie, a patronem – Miasto Cieszyn. Bilety w cenie 35 zł, 60 zł i 80 zł można zakupić na stronie internetowej Teatru im. A. Mickiewicza – teatr.cieszyn.pl. Serdecznie zapraszamy! ♦

RED. AB

Dziecięce Spotkanie z Folklorem

Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej im. Janiny Marcinkowej serdecznie zaprasza na wyjątkowy koncert „Dziecięce Spotkanie z Folklorem – 30-lecie grup dziecięcych Zespołu”, który odbędzie się 23 kwietnia o godz. 17:00 w Teatrze im. A. Mickiewicza w Cieszynie.

Tych pięknych urodzin nie można przegapić! W roku 2022 przypada jubileusz 30-lecia powołania grup dziecięcych działających jako integralna część Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej. W chwili obecnej Zespół liczy 4 grupy dziecięce taneczno-wokalne, kapelę dziecięco-młodzieżową i kilkuosobową kapelkę, która przygrywa dzieciom do kameralnych koncertów wokalnych.

Od początku istnienia grup dziecięcych ich jedynym instruktorem i choreografem jest pani Anna Gociek. W chwili obecnej z zespołem pracują również: Halina i Jacek Jansowie – instruktorzy wokalni, Anna Guzdek – akompaniator i instruktor kilkuosobowej kapelki, Franciszek Wodnic – kapelmistrz.

Podczas swojej 30-letniej działalności grupy dziecięce wielokrotnie prezentowały się na scenach w kraju i za granicą. Młodzież uczestniczyła w festiwalach odbywających się min. w: Bułgarii, Macedonii, Chorwacji, Turcji, Słowacji czy w Czechach.

Po ponad dwuletniej przerwie artystycznej związanej z COVID-19, na deskach cieszyńskiego teatru zaprezentuje się blisko 100 młodych artystów. Podczas koncertu jubileuszowego będą mogli Państwo podziwiać pieśni i tańce cieszyńskie, beskidzkie, krakowskie, górnośląskie, kaszubskie, nie zabraknie również kujawiaka z oberkiem.

– Koncert będzie pełen niespodzianek zarówno dla samych wykonawców, jak i naszej wspaniałej publiczności – zapowiadają organizatorzy – dlatego już teraz serdecznie zapraszamy!

Bilety w cenie 25, 30 i 35 zł do nabycia w kasie teatru lub na www.teatr.cieszyn.pl. ♦

ZPiTzC

Spacer szlakiem magnolii po raz drugi!

Przegapiliście pierwszy spacer Szlakiem Kwitnących Magnolii? A może po prostu nigdy nie macie dość tych pięknych kwiatów? Zapraszamy zatem ponownie na kolejny spacer, który odbędzie się w niedzielę 24 kwietnia w godz. 16:00-18:00.

Na drugi w tym roku spacer cieszyńskim Szlakiem Kwitnących Magnolii zabrają nas Irena French, dyrektorka Muzeum Śląska Cieszyńskiego i Stanisław Kawecki, Sekretarz Miasta Cieszyna. Miejsce zbiórki to okolice pomnika ks. Trzanowskiego na placu Kościelnym, godz. 16:00. Zapraszamy serdecznie, wstęp wolny! ♦

AB

fot. MT

Cieszyn, którego już nie ma

"Cieszyn, którego już nie ma" – to temat kolejnego spotkania, które organizuje Stowarzyszenie "Pomocna Dłoń Blisko Ciebie" w ramach cyklu "Bądźmy bliżej...".

We wtorek 26 kwietnia 2022 r. o godz. 16:00 zapraszamy seniorów oraz osoby samotne do siedziby naszego Stowarzyszenia przy ul. Górny Rynek 12, skąd razem udamy się do Muzeum Śląska Cieszyńskiego, gdzie Dyrektor Muzeum, pani Irena French, za-

bierze nas na wirtualny spacer po dawnym Cieszynie, którego już nie ma. Wysłuchamy bardzo ciekawej prelekcji, zobaczymy interesującą prezentację, zmierzmy się z wieloma zagadkami, spróbujemy rozpoznać budynki naszego miasta, które zachowały się już tylko na fotografiach. Wstęp wolny. Nr kontaktowy: 798 345 902. Serdecznie zapraszamy! ♦

STOWARZYSZENIE "POMOCNA DŁOŃ BLISKO CIEBIE"

fot. org.

ŚLĄSKA RZECZ – JURY WYBRAŁO!

W Zamku Cieszyn obradowało jury konkursu Śląska Rzecz, do którego można zgłaszać produkty, projekty graficzne i wystawiennicze oraz usługi.

Do tegorocznej edycji zgłoszono 38 projektów, które były oceniane pod kątem między innymi innowacyjności rozwiązań, zrównoważonego rozwoju, dostarczenia potrzeb użytkowników, w tym osób starszych i niepełnosprawnych.

Obradom jury przewodniczyła prof. Czesława Frejlich, wykładowczyni ASP

w Krakowie. Projekty oceniali także Filip Tofil, projektant i przedstawiciel Stowarzyszenia Twórców Grafiki Użytkowej (STGU) oraz dr Daniel Zieliński, prezes Stowarzyszenia Projektantów Form Przemysłowych – obie organizacje są partnerami konkursu. Jurorami byli również: Marcin Piotrowski, specjalista ds. usług; Ryszard Poniedziałek, dyrektor operacyjny Ergodesign; Jarosław Szczepny, radny Sejmiku Śląskiego, Elżbieta Kandzia, przedstawicielka Departamentu

Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego oraz Magdalena Chorąży-Suchy, dyrektor Zamku Cieszyn. Jury zdecydowało o przyznaniu nagród, wyróżnień oraz kwalifikacji do prezentacji na wystawie pokonkursowej.

Ogłoszenie wyników i otwarcie wystawy w Zamku Cieszyn odbędzie się 3 czerwca. Nagrodzone i wyróżnione projekty będzie można oglądać do 17 lipca. ♦

ZAMEK CIESZYN

Jak gen. Haller łączy Cieszyn z morzem?

Co łączy Cieszyn i Puck, poza 20 latami współpracy jako miasta partnerskie? Między innymi postać generała Józefa Hallera, który w 1919 roku odwiedził Cieszyn po tragicznej śmierci swojego brata Cezarego na kończyckich polach w 1919 roku, a rok później dokonał Zaślubin Polski z Morzem właśnie w Pucku.

Zaślubiny Polski z Morzem w Pucku

Zaślubiny Polski z Morzem, rok 1920, źródło: Narodowe Archiwum Cyfrowe.

Na mocy kończącego I wojnę światową traktatu wersalskiego ratyfikowanego 10 stycznia 1920 r. Polska mogła objąć we władanie znaczną część ziem zabranych jej przez Prusy w I i II rozbiórce, w tym niewielki pas wybrzeża morskiego. Nasza nowa granica morska przebiegała od ujścia rzeki Piaśnicy w miejscowości Dębki do Gdyni Kolibek i wraz z linią brzegową Półwyspu Helskiego liczyła łącznie 147 km.

Wykonując postanowienia traktatu wersalskiego, 18 stycznia 1920 r. generał Józef Haller, będący wówczas dowódcą Frontu Pomorskiego, wyruszył ze swoimi oddziałami ze Skierniewic w kierunku północnym, aby przyłączyć do Polski przyznane nam tereny.

10 lutego 1920 roku w Pucku miały miejsce nadzwyczaj podniosłe uroczystości, które przeszły do historii pod nazwą Zaślubin Polski z Morzem. Pośród przedstawicieli władz państwowych obecni byli między innymi: wicepremier Wincenty Witos, minister spraw wewnętrznych Stanisław Wojciechowski, marszałek sejmu Maciej Rataj, wojewoda pomorski Stefan Łaszewski.

Po przemówieniach dokonano poświęcenia bandery polskiej, którą następnie wciągnięto na maszt. Przy salutach wojskowych odegrano Mazurka Dąbrowskiego i oddano 21 salw artyleryjskich, a chorążowie zanurzyli chorągwie w morskiej wodzie. Na łakach puckich w pobliżu hangarów lotniczych stanął ołtarz polowy, przy którym odprawiona została uroczysta msza święta. Po zakończeniu mszy gen. Józef Haller w towarzystwie wyższych oficerów sztabowych skierował się na swym koniu w kierunku brzegu Zatoki Puckiej, gdzie z rozmachem wrzucił do morza platynowy pierścień – jeden z dwóch pierścieni, które otrzymał od polonii gdańskiej w przeddzień tej uroczystości. Drugi zaś włożył na palec i nosił go z honorem do końca swego życia.

Następnie poświęcono i wbito w dno zatoki drewniany słup zaślubinowy z wyrytym napisem: "ROKU PAŃSKIEGO 1920 10 LUTEGO WOJSKO POLSKIE Z GENERAŁEM JÓZEFEM HALLEREM NA CZELE OBJĘŁO NA WIECZYSTE POSIADANIE POLSKIE MORZE".

Puck stał się przez kolejne 6 lat jedynym portem wojennym Rzeczypospolitej. Mieściła się tu siedziba Dowództwa Marynarki Wojennej i stacjonował Morskim Dywizjon

Lotniczy. W 1923 r. gen. Józef Haller zbudował drewniany dom letniskowy w Wielkiej Wsi (obecnie Władysławowo), który nazwano "Hallerówką". Generał bardzo lubił tu przebywać latem i wolne chwile spędzał nad morzem, pisząc liczne pamiętniki. Często też bywał w Pucku na rocznicowych uroczystościach Zaślubin Polski z Morzem oraz spotykał się z harcerzami.

Po zakończeniu II wojny światowej gen. Józef Haller nie wrócił do Polski. Nie dał się pozyskać komunistom, którzy z woli Stalina i za przyzwoleniem państw zachodnich przejęli władzę w Polsce. Józef Haller zmarł w Londynie 4 czerwca 1960 r. i został pochowany na cmentarzu wojskowym w Gunnsbury.

Staraniem harcmistrza Wojciecha Andrzeja Szydłowskiego z Bielska – Białej, 23 kwietnia 1993 r. szczątki Generała Józefa Hallera zostały przywiezione do Warszawy, potem do Częstochowy, a następnie do Krakowa i spoczęły w tamtejszym kościele garnizonowym pw. Św. Agnieszki. W uroczystościach pogrzebowych w Krakowie uczestniczyły władze miasta Pucka: Burmistrz Janusz Łęgowski, Przewodniczący Rady Miasta Jan Piotrowicz oraz Sekretarz Andrzej Nowak. ■

JAN PIOTROWICZ

Pomnik gen. Hallera, fot. UM Puck

Bracia Hallerowie i rok 1919

Kapitan Cezary Haller, urodzony w roku 1875, był poseł do parlamentu wiedeńskiego, w listopadzie 1918 roku zgłosił się na ochotnika do odradzającego się Wojska Polskiego. Przybył na Śląsk Cieszyński w wielce dramatycznych okolicznościach 24 stycznia 1919 roku, czyli dzień po inwazji wojsk czechosłowackich i wybuchu niewypowiedzianej wojny, jako dowódca półbatalionu, złożonego z ok. 240 żołnierzy Pułku Piechoty Ziemi Wadowickiej, wysłanego dla zabezpieczenia ważnego odcinka linii kolejowej Bogumin-Zebrzydowice-Dziedzice. Wieczorem kompanie dotarły do Kończyc Małych. Następnego dnia kpt. Haller udał się do Cieszyna po rozkazy, choć prawdopodobnie nie spotkał się osobiście z dowódcą Frontu Śląskiego, płk. Franciszkiem Latinikiem, który niecznie zarzucał mu później niedopełnienie obowiązków i niezameldowanie objęcia tego strategicznego odcinka.

Wczesnym rankiem 26 stycznia Czesi zaatakowali Kończyce Małe. Trzykrotna przewaga liczebna rozbiła polską obronę i zmusiła ją do wycofywania się. Jak pisze Daniel Korbel: „Wśród rozproszonych niedobitków cofających się na Pruchną spotkali się ppor. Karolus i kpt. Haller. Zaczęli rozmawiać o kierunku odwrotu i dalszych działaniach, w tym momencie znaleźli się pod ogniem czeskich karabinów maszynowych Chauchat”. Stanisław Karolus tak opisywał okoliczności śmierci kpt. Hallera: *Rozmowę przerwała seria ognia karabinów maszynowych. Upadliśmy do śniegu. Po chwili powstałem i zauważyłem, że kpt. Haller nerwowo odwrócił się na wznak. Zapytałem: „Pan kpt. ranny?”. Nie otrzymałem odpowiedzi, a na ustach zauważyłem różową pianę (...) W oczach miał już stygmat śmierci, usta wydały ostatnie słowa: „No, koniec”, poczem fontanna krwi rzuciła się z ust i śmiertelnie ranną pierś.*

Warto tutaj podkreślić, że pojawiające się jeszcze gdzieś twierdzenie, iż kpt. Haller został dobity, pchnięty bagnetem przez czeskich żołnierzy, mijają się z prawdą i służy(ło) wyłącznie celom propagandowym.

Por. Jan Pryziński przeniósł ciało kapitana do kaplicy przy pałacu hrabiny Gabrieli Thun-Hohenstein w Kończycach Wielkich. Na prośbę rodziny i przy wsparciu aliantów zostało ono przekazane stronie polskiej po otwarciu trumny wobec oskarżeń o rzekomą profanację ciała kapitana. Tej nie stwierdzono. Ceremonia pogrzebowa odbyła się w kaplicy rodowej Hallerów w Dworach koło Oświęcimia 6 lutego.

Powitanie na dworcu kolejowym w Cieszynie – gen. Haller w jasnym mundurze z żałobną opaską na lewym przedramieniu, po jego lewicy – płk. Latinik (fot. MŚC).

Starszy o dwa lata brat kapitana, gen. Józef Haller, przybył po raz pierwszy do Cieszyna 12 czerwca 1919 roku, witany iście manifestacyjnie na dworcu kolejowym przez polskie władze, liczne delegacje i tłumy Polaków. W imieniu Rady Narodowej ks. Józef Londzin rzekł w powitalnej przemowie: *Poniosłeś, Panie Generale, ofiarę osobistą dla Śląska, gdyż brat Twój położył życie swe w obronie Śląska. Znamy Twą przyjaźń dla Śląska. Czujemy też i uwielbiamy Cię jako swego dobroczyńcę i jako takiego prosimy Cię, nie opuść nas! Cały polski Śląsk musi do Polski należeć. My naszej ziemi nie damy!*

Po wizycie na cieszyńskim zamku – siedzibie Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego – i wzruszającym przyjęciu delegacji Orawy i Spiszu, górników oraz śląskich wójtów, gen. Haller udał się na kończyckie pola, by nawiedzić miejsce bohaterskiej śmierci swego brata. Tam również czekał już tłum. *Wzruszającymi słowami powitał*

przybyłego gen. Hallera ksiądz proboszcz Gałuszka, poczem wręczono gościowi kryształową puszkę z ziemią, zbroczoną krwią ś.p. kapitana Cezarego Hallera. Gen. Haller wraz z zebranymi odmówił modlitwę w intencji brata, po czym odśpiewano „Boże coś Polskę”.

Śmierć kpt. Cezarego Hallera stała się symbolem walki o polskość Śląska Cieszyńskiego. W dniu, kiedy poległ, 26 stycznia, odbyły się wybory do Sejmu Ustawodawczego.

Niezwykle uważny czytelnik „Gwiazdki” donosił na jej łamach, o czym to biadoliły podsłuchane przez niego cieszyńskie Niemki w mleczarni przy ul. ks. Prutka: *że tego generała Hallera witano jakby cesarza lub jakiego wysokiego ministra, że na jego powitanie niesiono chorągwie, jak na Boże Ciało, że kwiaty mu słano pod nogi, jakby to był jaki święty.* ♦

IRENA FRENCH
MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

Gen. Haller na wizycie inspekcyjnej w cieszyńskich koszarach, fot. MŚC.

UWAGA NA UTRUDNIENIA W RUCHU DROGOWYM!

12. Cieszyński FORTUNA Bieg

Zapraszamy do kibicowania biegaczom z całego świata na jednym z najważniejszych wydarzeń sportowych roku – 12. Cieszyńskim FORTUNA Biegu, który odbędzie się 24 kwietnia w Cieszynie i Czeskim Cieszynie. Przypominamy jednak, że w związku z organizacją imprezy, nastąpią pewne ograniczenia w ruchu drogowym.

24.04.2022 godz. 12:00

BIEG 10 km

TRASA: pętla ulicami Cieszyna i Czeskiego Cieszyna
START/META: Al. Jana Łyska w Cieszynie

LIMIT UCZESTNIKÓW: 1400 osób

BIURO ZAWODÓW: hala sportowa przy Stadionie Miejskim, Al. Jana Łyska 21
czynne w **sobotę 23.04** w godz. 15.00 – 18.00
oraz w **dniu zawodów** w godz. 8.00 – 11.00

Zgłoszenia poprzez strony internetowe:

datasport.pl lub fortuna.bieguliczny.pl do dnia 11 kwietnia 2022

Trasa imprezy będzie przebiegać w następujący sposób:

- start biegu usytuowany jest na alei Jana Łyska na wysokości potoku Puńcówka przy kortach tenisowych;
- następnie trasa przebiega przez Aleję Jana Łyska w kierunku ulicy Przykopa,
- ulicą Przykopa do ulicy Zamkowej,
- dalej w lewo ulicą Zamkową do Mostu Przyjaźni,
- ulicami Czeskiego Cieszyna do Mostu Sportowego,
- potem w prawo chodnikiem dla pieszych i rowerzystów wzdłuż alei Jana Łyska w kierunku parkingu "Pod Wałką",
- kolejno przez parking "Pod Wałką",
- następnie nawrót i aleją Jana Łyska w stronę Stadionu Miejskiego, na wysokości którego umiejscowiona jest meta biegu (dwie pięciokilometrowe pętle).

Bieg rozpocznie się o godzinie 12:00. W związku z wytyczoną trasą zachodzi konieczność wyłączenia z ruchu kołowego:

- parkingu „Pod Wałką” przy ulicy Adolfa „Bolko” Kantora w godz. 06:00 – 14:00,
- odcinka alei Jana Łyska od wjazdu na parking „Pod Wałką” do Mostu Wolności w godz. 10:30 – 14:00,

- Mostu Wolności i dalszej części alei Jana Łyska od Mostu Wolności do ulicy Przykopa, fragmentu ulicy Przykopa od alei Jana Łyska do ulicy Zamkowej, fragmentu ulicy Zamkowej od wylotu ulicy Przykopa do Mostu Przyjaźni oraz Mostu Przyjaźni w godz. 11:30 – 14:00.

Trasa zostanie otwarta dla normalnego ruchu bezpośrednio po zakończeniu biegu. Na czas trwania imprezy sportowej prosimy o korzystanie z objazdów. Przepraszamy za powstałe utrudnienia i prosimy o wyrozumiałość. ♦

ORG.

Szlak powstańców śląskich rowerem

W środę 4 maja o godz. 17:00 w Bibliotece Miejskiej w Cieszynie odbędzie się prelekcja Beaty Indi Tyrny pt. „Szlak Powstańców Śląskich rowerem”.

Dziennikarka i fotoreporterka „Zwrotu” – miesięcznika Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Republice Czeskiej, a także współpracownica Portalu Śląska Cieszyńskiego OX.PL opowie o tym, jak w maju 2021 roku, w 100. rocznicę Trzeciego Powstania Śląskiego, przebyła rowerem liczący prawie 200 km niebieski „Szlak Powstańców Śląskich”. Ten szlak tematyczny

przebiega przez dwa województwa: opolskie i śląskie. Wytyczony jest pomiędzy Bytomiem a Gliwicami. Kluczy pomiędzy miastami, miasteczkami i wsiami, często prowadząc polnymi drogami i lasami. Smaczku tej rowerowej przygodzie dodaje fakt, że Beata Indi Tyrna odbyła swoją 4-dniową wycieczkę w czasie twardego lockdownu, tj. w czasie, kiedy wszystko, oprócz stacji benzynowych, sklepów spożywczych i aptek było zamknięte. Zapraszamy zatem serdecznie na prelekcję, wstęp wolny! ♦

BIBLIOTEKA MIEJSKA

fot. mat. pras. org.

TKK PTTK "ONDRASZEK" ZAPRASZA!

56. otwarcie sezonu turystyki rowerowej

Turystyczny Klub Kolarski PTTK „Ondraszek” w Cieszynie zaprasza **24 kwietnia** członków klubu, przyjaciół, sympatyków oraz wszystkich lubiących rowerowe wycieczki na 56. otwarcie sezonu turystyki rowerowej, które odbędzie się w Rybaczówce Polskiego Związku Wędkarskiego w Pogwizdowie, ul. Kolejowa.

Dojazd na miejsce we własnym zakresie. Program wydarzenia jest następujący:

- godz. 12:00 – przywitanie uczestników, przedstawienie programu dnia. Podczas spotkania między innymi indywidualne grillowanie własnych kiełbasek, dodatki również własne. Kawę, herbatę zapewni organizator. Na miejscu można zakupić napoje chłodzące;

- ok. godz. 13:00 – tradycyjne pasowanie na Ondraszka;

- ok. godz. 15:00 – zakończenie i indywidualny powrót.

Pobyt na obiektach PZW związany jest z opłatą 5 zł od osoby. Więcej informacji

udziela organizator, tj. Turystyczny Klub Kolarski PTTK „Ondraszek”, tel. kontaktowy 508 500 891. ♦

TKK PTTK ONDRASZEK / RED. AB

Wycieczka rowerowo-kajakowa

Turystyczny Klub Kolarski PTTK „Ondraszek” w Cieszynie zaprasza na wycieczkę rowerowo – kajakową, która odbędzie się **23 kwietnia. Zbiórka o godz. 09:00 na cieszyńskim rynku.**

– Przejeżdżamy na dworzec kolejowy w Czeskim Cieszynie. Pociąg do Lutyni Dolnej odjeżdża o 09:41 – informują organizatorzy. – Na rowerach przejeżdżamy do Wierzniowic, gdzie wsiadamy do kajaków. Płyniemy do ujścia Olzy do Odry. W programie także jest płatny poczęstunek w Domu PZKO w Wierzniowicach.

Całość włącznie z biletem kolejowym kosztuje 250 koron. Zgłoszenia do 20 kwietnia do organizatora wycieczki, Leszka Szurmana – tel. 517 626 214. ♦

TKK PTTK ONDRASZEK

W SKRÓCIE

Zajęcia 50+

Wydział Sportu Urzędu Miejskiego w Cieszynie zaprasza osoby powyżej 50 roku życia na ogólnodostępne zajęcia gimnastyczne oraz pilates.

Zajęcia gimnastyczne odbywają się w każdą środę (do 30 czerwca) w godzinach 17:00 – 18:00 w małej sali gimnastycznej Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie przy ul. Paderewskiego 9.

Zajęcia z pilatesu odbywają się w każdy wtorek (do 30 czerwca) w godzinach 10:00 – 11:00 w Studiu Świadomego Ruchu w Cieszynie przy ul. Stawowej 6.

WS

Więcej sportu?

Informacje o bieżących wydarzeniach sportowych znajdują się na stronie sport.cieszyn.pl oraz na Facebooku SportowyCieszyn. Zapraszamy do śledzenia!

Zachęcamy również kluby i stowarzyszenia do aktualizowania treści na swoich stronach i mediach społecznościowych oraz o przekazywanie bieżących informacji do Wydziału Sportu Urzędu Miejskiego w Cieszynie na adres e-mail: sport@um.cieszyn.pl.

WS / RED. AB

XXII Mistrzostwa Polski w Armwrestlingu

W dniach 8-10.04.2022 r. w Jaworznie odbyły się XXII Mistrzostwa Polski w Armwrestlingu.

Wydarzenie cieszyło się wielkim zainteresowaniem, co przełożyło się na dużą liczbę startujących zawodników. Wśród nich znalazł się reprezentant klubu NIEDŹWIEDZIE ORAWY Cieszyński Łukasz Biegun, uzyskując bardzo dobre wyniki:

- 1. miejsce (MASTERS MEN LEFT 95KG), które dało mu kwalifikację do Mistrzostw Europy;

- 14. miejsce (SENIOR MEN LEFT 95KG);

- 5. miejsce (MASTERS MEN RIGHT 95KG);

- 8. miejsce (SENIOR MEN RIGHT 95 KG).

Najsilniejszym klubem w Polsce po raz kolejny został klub NIEDŹWIEDZIE ORAWY.

ESTERA BIEGUN

fot. Estera Biegun

Jak (i czy) pomagać pisklątom nurogęsi?

Wszyscy wiemy, że przestrzeń miejska to także siedlisko dzikich zwierząt. Z przyjemnością obserwujemy toczące się dzikie życie wokół nas. Czasami jesteśmy świadkami dramatycznych wydarzeń w życiu zwierząt, a czasami próbujemy zapobiec nieszczęściu. Ważne jest jednak, aby pomagać zwierzętom we właściwy sposób.

fot. Henryk Linert

Pomagać odpowiednio, czyli nie krzywdząc ich jednocześnie i dając im szansę na dalsze życie w dotychczasowym siedlisku. Dlatego też powinniśmy lepiej znać zwyczaje dzikich zwierząt i ich potrzeb. Wiosna to czas narodzin nowego dzikiego życia. To też dobry moment na rozpoczęcie cyklu artykułów o zasadach udzielania pomocy niektórym gatunkom zwierząt, które o tej porze roku są bardziej widoczne wokół nas. Dziś skupimy się na pisklętach trzcza nurogęsi.

Trzcza nurogęsi to ptaki z rodziny kaczkowatych, które od kilkunastu lat lęgą się w Cieszynie. Sezon ich lęgów trwa od kwietnia do czerwca, wtedy właśnie można się na nie natknąć poza wodą, w trakcie przejścia z rejonu gniazda do najbliższej rzeki, stawu czy młynówki. Gniazda mają najczęściej na drzewach (np. w dziuplach, na złomach). To przejście to moment krytyczny dla młodych, gdyż odpowiednie miejsca na gniazda nierzadko są oddalone znacznie od wody, która zapewnia im bezpieczeństwo.

Wielu mieszkańców naszego miasta nie wie, jak się zachować wobec widoku kroczących przez jezdnię piskląt. Najlepiej nie ingerować, kiedy pisklęta idą prowadzone przez matkę, odsunąć się, nie płoszyć ptaków – one jak najszybciej chcą dojść do wody.

Pomoc jest naprawdę potrzebna tylko w szczególnych przypadkach, np. kiedy młode wpadną do studzienki kanalizacyjnej lub gdy ptaki chcą przejść przez ruchliwą jezdnię (można spróbować zatrzymać na chwilę ruch albo zwrócić pieszym uwagę, żeby nie zbliżali się do piskląt).

Należy pamiętać, że kiedy zbliżymy się do przechodzącej rodziny, to matka odleci spłoszona, a pisklęta rozbiegną się w różne strony.

Jeżeli dojdzie już do wyłapania piskląt lub ich części – najlepiej wypuścić je jak najszybciej, razem, do najbliższej wody w pobliżu miejsca, gdzie je schwytano – matka powinna ich tam właśnie szukać. Istnieje też możliwość, że pisklęta dołączą do innej rodziny nurogęsi.

Zanim podejmiemy próbę pomocy, zastanówmy się! Niefachowo udzielone wsparcie często nie przynosi oczekiwanych rezultatów i nie ratuje życia zwierząt! ♦

HENRYK LINERT

PUNKT INFORMACYJNY "CZyste Powietrze" – ZMIANA GODZIN

W związku z nadchodzącym weekendem majowym, informujemy, że punkt informacyjny programu "Czyste Powietrze" będzie nieczynny 3 maja 2022 r.

W zamian za to zapraszamy do odwiedzenia punktu informacyjnego pracującego w wydłużonym czasie w następujące dni:

- 22 kwietnia (piątek) 14:00 – 18:30,
- 26 kwietnia (wtorek) 15:30 – 19:30,
- 29 kwietnia (piątek) 14:00 – 18:30,
- 6 maja (piątek) 13:30 – 18:30.

Pomijając te wyjątki, punkt informacyjny zlokalizowany w Urzędzie Miejskim w Cieszynie (Ratusz, ul. Rynek 1) na parterze będzie czynny jak dotychczas, czyli: we wtorki i czwartki od 16:00 do 18:30 i w soboty od 8:00 do 13:00.

We wskazanych godzinach możliwy jest również kontakt telefoniczny pod numerem 33 47 94 202. ♦

MAT. PRAS.

Segreguj z nami oleje jadalne

Końcem ubiegłego roku Cieszyn przystąpił do pilotażowej akcji segregacji olejów jadalnych pod hasłem „Każdy Cieszyniak wie, że segregacja olejów i tłuszczów jadalnych opłaca się”. W ramach tej akcji w kilku miejscach miasta znalazły się specjalnie oznakowane, czarno-pomarańczowe 240-litrowe pojemniki na zużyte oleje i tłuszcze przelane do butelek PET.

Za odbiór i zagospodarowanie zebranych odpadów odpowiada firma Trafin Oil PL Sp. z o.o. z Ustronia.

Czy wydzielenie olejów jadalnych z innych odpadów wytwarzanych w naszych gospodarstwach ma jakiś cel? Jak najbardziej tak! Oto kilka najważniejszych powodów:

- olej zatyka zarówno rury w domu, jak i w całej sieci kanalizacyjnej, a usuwanie powstałych usterek bywa kosztowne;
- oczyszczony i poddany recyklingowi olej staje się surowcem do dalszego wykorzystania w przemyśle, np. służy jako dodatek do biopaliw drugiej generacji lub jako surowiec do produkcji paliwa lotniczego;
- poddanie recyklingowi oleju zmniejsza konieczność uprawy nasion oleistych do celów przemysłowych, co powoduje również zmniejszenie emisji CO₂.

Dlatego naszym kolejnym nawykiem dyktowanym troską o środowisko powinna być segregacja olejów i tłuszczów jadalnych podczas przygotowania posiłków. Zamiast wylewać olej do zlewu czy toalety, przelejmy go do plastikowej butelki PET, a kiedy butelka będzie pełna, wrzucmy ją do najbliższego oznakowanego pojemnika.

Lokalizacje pojemników na oleje i tłuszcze jadalne (okolice wiat śmietnikowych):

- teren Spółdzielni Mieszkaniowej „Liburnia”: ul. Moniuszki 9a; ul. Górna 24; ul. Górna 8;
- teren Górniczej Spółdzielni Mieszkaniowej w Cieszynie: ul. Bobka obok nr 9a; ul. Milaty obok nr 10, ul. Milaty obok nr 3; ul. Dyboskiego obok nr 6; ul. Kościuszki obok nr 32a (parking); ul. Kościuszki obok nr 38a;
- teren Zakładu Budynków Miejskich w Cieszynie: ul. Towarowa 7.

Segregować można wszystkie oleje i oliwy (słonecznikowy, z oliwek, rzepakowy, sojowy, palmowy, kokosowy i inne), tłuszcze (masło, margaryna lub smalec),

a także oleje i tłuszcze pozostałe z satełek, konserw, zalew olejowych oraz marynat do grilla, smażenia i pieczenia.

Niestety prosta zbiórka olejów jadalnych okazuje się być nie lada wyzwaniem dla niektórych mieszkańców naszego miasta – zdarzają się przypadki, że do pojemników na oleje mieszkańcy wrzucają bioodpady czy też odpady z remontów. Z tego powodu Miasto Cieszyn prowadzi działania edukujące o zasadności prowadzenia odrębnej zbiórki olejów jadalnych – mieszkańcy sukcesywnie utrzymują ulotki o zasadach segregacji tego odpadu, publikowane są artykuły w „Wiadomościach Ratuszowych” i na stronach internetowych Urzędu Miejskiego w Cieszynie oraz przekazywane są informacje za pośrednictwem mediów społecznościowych.

Na tym jednak nie koniec – Miasto Cieszyn prowadzi edukację z wykorzystaniem tradycyjnych form edukacji, szczególnie w stosunku do młodszej grupy wiekowej, tj. zorganizowane zostały warsztaty w szkołach podstawowych. W ramach działań edukacyjnych w marcu tego roku zakończony został cykl 9. warsztatów edukacyjnych przeprowadzonych przez specjalistów z firmy Trafin Oil PL, w których uczestniczyli głównie uczniowie klas 7. Podczas zajęć edukacyjnych uczniowie uzyskali podstawowe informacje o realizowanym na terenie Cieszyna projekcie zbiórki olejów oraz zdobyli wiedzę pozwalającą im na udzielenie odpowiedzi na trzy proste pytania: Dlaczego segregować? Co segregować? Jak segregować? Na zakończenie warsztatów każda szkoła otrzymała symboliczny certyfikat „Przyjaciela Środowiska”. Prowadząc działania edukacyjne w szkołach, założono, że młode pokolenie, ucząc się poprzez zabawę, lepiej i trwalej przyswaja istotne treści, a następnie chętnie dzieli się tą wiedzą z rodzicami, dziadkami czy sąsiadami.

Twoje miasto dołączyło do projektu segregacji zużytego oleju jadalnego, a czy Ty bierzesz w nim udział? ♦

OŚR

Prowadząc działania edukacyjne w szkołach, założono, że młode pokolenie, ucząc się poprzez zabawę, lepiej i trwalej przyswaja istotne treści, a następnie chętnie dzieli się tą wiedzą z rodzicami, dziadkami czy sąsiadami.

fot. OŚR

Przedszkola w Cieszynie

W poprzednich numerach Wiadomości Ratuszowych przybliżaliśmy naszym Czytelnikom, jakie publiczne przedszkola działają na terenie miasta. Dziś poświęćmy trochę uwagi placówce nr 4. Zapraszamy do lektury!

Przedszkole nr 4 im. Marii Konopnickiej w Cieszynie umiejscowione jest w malowniczej okolicy Rezerwatu Przyrody „Lasek Miejski”. Atrakcyjne położenie oraz duży ogród umożliwiają częste wyjścia, spacery, obserwacje przyrody oraz zabawy na świeżym powietrzu

Budynek przedszkola podzielony jest na cztery przestronne i jasne sale, zapewniające dzieciom komfort podczas nauki i zabawy.

Pracę dydaktyczno – wychowawczą realizuje wykwalifikowana kadra nauczycielska, współpracująca z różnymi instytucjami. Nauczyciele uwzględniają potrzeby dzieci, realizując programy pracy indywidualnej, elementy nowatorskich programów oraz innowacje pedagogiczne. ♦

TEKST I ZDJĘCIA: PRZEDSZKOLE NR 4

Młodzieżowy Klub Teatralny w SP nr 6

Czas nauczenia zdalnego był trudnym okresem dla każdej placówki edukacyjnej. Dzieci i młodzież nie mogły spotykać się w swoich zespołach klasowych, zabrakło organizowanych przez szkołę wycieczek i wyjść o charakterze kulturalnym.

Ucierpiała na tym edukacja teatralna, o którą, w zwyczajnym toku edukacji, zabiega szkoła. Naprzeciw tym potrzebom wyszła Szkoła Podstawowa nr 6 z Oddziałami Przedszkolnymi w Cieszynie. Placówka ta, z wielką radością i zapałem, odpowiedziała na zaproszenie do podjęcia trzyletniej współpracy z zaolziańskim partnerem – Teatrem Cieszyńskim w Czeskim

Cieszynie. W ramach tej współpracy na dzieci i młodzież szkolną czeka wspaniała, szeroka oferta spektakli oraz edukacji teatralnej, prowadzonej przez pracowników teatru.

Dla młodych amatorów sztuki teatralnej przygotowano warsztaty aktorskie oraz dziennikarskie, których celem jest nabycie wiedzy na temat istoty pracy w tych zawodach oraz rozwój wyobraźni i twórczego myślenia. Uczestnicy będą mogli poznać także kulisy działania teatru – podczas zwiedzania budynku (zobacz m.in.: widownię, scenę, garderoby, pracownie teatralne) i przez udział w próbach, a przed wybraniem się na spektakl, odbędą przy-

gotowanie w formie lekcji teatralnej, dotyczącej konkretnego widowiska.

21 lutego br. Szóstka podpisała porozumienie rozpoczynające tę międzynarodową współpracę. Poza wymienionymi działaniami dyrektorowie i nauczyciele szkół, włączonych w projekt, będą odbywali cykliczne spotkania z władzami teatru w Czeskim Cieszynie, aby wspólnie omawiać repertuar skierowany do swoich wychowanków. Dla szkoły to szansa, by wyrobić u uczniów nawyk korzystania z kultury, poznawania języka teatru, a przede wszystkim doświadczenia żywego obrazu, kreowanego tu i teraz. ♦

JOANNA KULESZA-ZIOMBOWSKA

IV OGÓLNOPOLSKI TURNIEJ KARATE KYOKUSHIN

9 kwietnia w Brennie koło Leszna odbył się IV Ogólnopolski Turniej Karate Kyokushin z udziałem około 220 zawodników z 21 klubów z całej Polski. **Cieszyński Klub Karate Kyokushin reprezentowało trzech zawodników, którzy zdobyli złoty i srebrny medal.**

- Złoty medal w kategorii juniorek młodszych zdobyła Maja Urbanek.
- Srebrny medal wywalczył w kategorii kadetów Adam Szydłowski.

■ Trzeciej zawodniczce Wiktorii Urbanek w kategorii juniorek, mimo wyrównanej walki, nie udało się przebić do strefy medalowej.

Kierownikiem ekipy był Mirosław Urbanek, a opiekunem Katarzyna Szydłowska. Gratulujemy zawodnikom osiągniętych rezultatów. Start zawodników klubu był współfinansowany ze środków Miasta Cieszyna oraz Elektrometalu Cieszyn. ♦

CK KARATE KYOKUSHIN

fot. CK Karate Kyokushin

Konsultacje społeczne

TRWAJĄCE KONSULTACJE SPOŁECZNE:

Uprzejmie informujemy, że trwają następujące konsultacje społeczne z mieszkańcami Cieszyna:

- projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie zmiany uchwały Rady Miejskiej Cieszyna XVI/168/12 z dnia 26 stycznia 2012 r. w sprawie nadania Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie (Zarządzenie Nr 0050.198.2022 Burmistrza Miasta Cieszyna z dnia 11 kwietnia 2022 roku) – do 25 kwietnia 2022 r.
- projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie przyjęcia programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2022 w Gminie Cieszyn” (Zarządzenie Nr 0050.204.2022 Burmistrza Miasta Cieszyna z dnia 13 kwietnia 2022 roku) – do 27 kwietnia 2022 r.

Uprzejmie informujemy, że trwają następujące konsultacje społeczne z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

- projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie zmiany uchwały Rady Miejskiej Cieszyna XVI/168/12 z dnia 26 stycznia 2012 r. w sprawie nadania Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie (Zarządzenie Nr 0050.197.2022 Burmistrza Miasta Cieszyna z dnia 11 kwietnia 2022 roku) – do 25 kwietnia 2022 r.

Informacje na temat prowadzonych konsultacji zostały opublikowane:

- na stronie internetowej Cieszyna www.cieszyn.pl w zakładce „Aktualności”,
- w BIP Urzędu Miejskiego w Cieszynie www.bip.um.cieszyn.pl w zakładce „Konsultacje”.

ZAKOŃCZONE KONSULTACJE SPOŁECZNE:

Zakończyły się konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2022 roku (Zarządzenie 0050.130.2022 Burmistrza Miasta Cieszyna z dnia 14 marca 2022 roku). Konsultacje odbyły się w terminie od 15 marca 2022 roku do 28 marca 2022 roku. Raport podsumowujący z przeprowadzonych konsultacji umieszczony został:

- na stronie internetowej Cieszyna www.cieszyn.pl w zakładce „Aktualności”,
- w BIP Urzędu Miejskiego w Cieszynie www.bip.um.cieszyn.pl w zakładce „Konsultacje”.

WYWOZIK CIESZYN

MIESZKAŃCY CIESZYNA MOGĄ BEZPŁATNIE POBIERAĆ NA URZĄDZENIA MOBILNE APLIKACJĘ WYWOZIK CIESZYN, DZIĘKI KTÓREJ MOŻNA MIEĆ BIEŻĄCY DOSTĘP DO INFORMACJI O GOSPODARCE ODPADAMI NA TERENIE NASZEJ GMINY.

Dzięki aplikacji dowiesz się o terminach odbioru odpadów (zmieszanych, segregowanych, wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego), terminach płatności, zasadach prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów, aktualnościach związanych z tematyką: odbioru odpadów, segregacji, promocji, konkursów, danych kontaktowych Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

Dodatkowo aplikacja umożliwia ustawienie alarmu przypominającego o zbliżającym się terminie wywozu odpadów i wysyłanie reklamacji odnośnie braku odbioru odpadów, uszkodzonego pojemnika itp. **Aplikację WYWOZIK CIESZYN może pobrać bezpłatnie każdy mieszkaniec Miasta Cieszyn.**

Jest ona dostępna po wpisaniu nazwy WYWOZIK CIESZYN w wyszukiwarce danego sklepu na smartfonie lub tablecie, czyli Google Play – dla użytkowników systemu Android lub AppStore – dla użytkowników systemu iOS.

Zaproszenie dla organizacji pozarządowych

SERDECZNIE ZAPRASZAM PRZEDSTAWICIELI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ MIESZKAŃCÓW CIESZYNA NA SPOTKANIE, KTÓRE ODBĘDZIE SIĘ 16 MAJA 2022 R. O GODZ. 16.00 W SALI SESYJNEJ RATUSZA.

Tematem spotkania będzie m.in.: podsumowanie działalności i wybory do Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego, propozycje do Programu współpracy na rok 2023, program Festiwalu Organizacji Pozarządowych, przykład współpracy Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej i organizacji pozarządowej.

Ze względów organizacyjnych proszę o wytypowanie jednego przedstawiciela Państwa organizacji i potwierdzenie uczestnictwa do dnia 9 maja 2022 r. na e-maila: msobiecka@um.cieszyn.pl.

BURMISTRZ MIASTA CIESZYNA GABRIELA STASZKIEWICZ

Konkurs ofert

BURMISTRZ MIASTA CIESZYNA OGŁOSIŁA KONKURS OFERT NA REALIZACJĘ ZADAŃ PUBLICZNYCH GMINY CIESZYN

w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym – organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży zakładającego przeprowadzenie programu profilaktycznego. Termin składania ofert: do 26 kwietnia 2022 roku.

Szczegóły konkursu na stronie BIP Urzędu i www.cieszyn.pl w zakładce organizacje pozarządowe/konkursy ofert.

Ogłoszenie

DOSTOSOWANIE LICENCJI NA WYKONYWANIE KRAJOWEGO TRANSPORTU DROGOWEGO W ZAKRĘSIE PRZEWOZU OSÓB TAKSÓWKĄ DO OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW PRAWA

Przypominamy, iż licencje wydane przed 1 stycznia 2020 r. podlegają dostosowaniu do nowych wzorów licencji wydawanych wraz z wypisami z licencji, na wniosek przedsiębiorcy, do 31 grudnia 2022 r. – zgodnie z wymaganiami określonymi w ustawie z dnia 16 maja 2019 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1180 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie wzorów zezwoleń na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego i wzorów licencji na wykonywanie transportu drogowego oraz wypisów z tych dokumentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 2377). Po tym terminie licencje te tracą swoją ważność.

W przypadku dostosowania posiadanej licencji do obowiązujących od 1 stycznia 2020 r. przepisów prawa, przedsiębiorca przedkłada oryginał zaświadczenia o niekaralności opatrzonego datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed złożeniem wniosku o dostosowanie licencji, potwierdzającego, że przedsiębiorca osobiście wykonujący przewozy, zatrudnieni przez niego kierowcy oraz osoby niezatrudnione przez przedsiębiorcę, lecz wykonujące osobiście przewóz na jego rzecz, spełniają warunki, o których mowa w art. 5c ust. 1 pkt 4 lub w art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.

Dodatkowych informacji udziela Wydział Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej Urzędu Miejskiego w Cieszynie pod numerem telefonu 33 479 43 75. tj. od dnia 21 marca 2022 r. do dnia 11 kwietnia 2022 r.

KINO "PIAST"

[facebook.com/kinocieszyn](https://www.facebook.com/kinocieszyn), tel. 33 852 04 26

- **22.04, g. 17:15** CUD GUADALUPE – lektor (religijny), USA, 12
- **22.04, g. 19:45** SZALONY ŚWIAT LOUISA WAINA – napisy. Wlk. Brytania, 13
- **22-28.04, g. 15:00** ZA DUŻY NA BAJKI (familijny), Polska, 7
- **23.04, g. 19:45** FILM BALKONOWY, Polska, 12
- **23-28.04, g. 17:15** SZALONY ŚWIAT LOUISA WAINA – napisy (biograficzny), Wlk. Brytania, 13
- **24.04, g. 19:45** PIOSENKI O MIŁOŚCI, Polska, 15
- **25.04, g. 19:45** PRZEŻYĆ – napisy, Dan./Fr./Szwec., 12
- **26.04, g. 19:45** CÓRKA – napisy, Grecja/USA/Wlk. Brytania/Izrael, 16
- **27.04, g. 19:45** NAJGORSZY CZŁOWIEK NA ŚWIECIE – napisy, Norwegia/Francja/Szwecja/Dania
- **28.04, g. 19:45** KLASYKA NA PREZENTACJACH: NOC NA ZIEMI – napisy, USA/Wlk. Brytania/Franc./Jap./Niemcy
- **29.04-03.05** 24. Przegląd Filmowy „Kino na Granicy”

CINEMA CITY

www.cinema-city.pl

- Pełny repertuar kina Cinema City, mieszczącego się w Galerii Stela przy ul. Korfantego 23, znajduje się na stronie internetowej www.cinema-city.pl

COK

www.domnarodowy.pl, tel. 33 851 07 11

- **22.04, g. 16:00** Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Koła Nr 2 Mały Jaworowy MZC i koncert Zespołu Śpiewaczego "Ta Grupa"
- **24.04, g. 18:00** Koncert charytatywny dla Ukrainy – Grzegorz Grunwald
- **27.04-31.05** Paulina Poczęta "Fauna i Zmora" – wystawa (Miejska Galeria Sztuki Współczesnej 12)
- **01.05, g. 8:00-14:00** Targi Staroci na cieszyńskim rynku
- **03.05, od g. 10:30** Narodowe Święto Trzeciego Maja – Kościół św. Marii Magdaleny/Rynek (Rada Miejska Cieszyna, Burmistrz Miasta Cieszyna i związki kombatanckie powiatu cieszyńskiego) wg programu
- **05.05, g. 18:00** Koncert muzyki żydowskiej i spotkanie muzyczno-poetyckie
- **06.05, g. 17:00** Wernisaż wystawy „Między Wschodem a Zachodem” – wystawa ikon oraz malarstwa Jerzego Wojtowicza (Galeria Ceglana)

TEATR IM. A. MICKIEWICZA

www.teatr.cieszyn.pl, tel. 33 858 16 52

- **23.04, g. 17:00** „Dziecięce Spotkanie z Folklorem” – 30. lecie grup dziecięcych ZPiTzC im. J. Marcinkowej
- **29.04-03.05** 24. Przegląd Filmowy „Kino na Granicy”

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA

www.kc-cieszyn.pl, tel. 33 851 38 41”

- **29.04, g. 17:00** Prezentacja Łucji Brzeżyckiej i Witolda Koźdonia "Wiślica wczoraj i dziś – stare plany katastralne Wiślicy po konserwacji" w ramach cyklu "Cymelia i osobliwości ze zbiorów Książnicy Cieszyńskiej"
- **do 31.05** Białe kruki z biblioteki ks. Leopolda Jana Szersznika – wystawa

BIBLIOTEKA MIEJSKA

www.biblioteka.cieszyn.pl, tel. 33 852 07 10

- **04.05, g. 17:00** Prelekcja Beaty Indi Tyrny „Szlak Powstańców Śląskich rowerem”
- **04-31.05** Majowy kiermasz książkowy

MUZEM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

www.muzeumcieszyn.pl, tel. 33 851 29 32

- **24.04, g. 16:00** Spacer cieszyńskim SZLAKIEM KWITNĄCYCH MAGNOLII, (poprowadzą Irena French i Stanisław Kawecki)
- **27.04, g. 17:00** Spotkanie Szersznikowskie. Muzeum i stowarzyszenie im. Artysty Jana Wałacha – promocja albumu „Wałach”
- **od 29.05** Wystawa: Wałka 1942. Współczesność i pamięć

OICALIĆ OD ZAPOMNIENIA

MAREK GRECHUTA

ŻYCIE I TWÓRCZOŚĆ

PROWADZENIE: EWELINA PUSTÓWKA
GOŚC MUZYCZNY: ARTUR PAPIERSKI

CZWARTEK 12 MAJA 2022, GODZ. 17:00
BIBLIOTEKA MIEJSKA W CIESZYNIE

WSTĘP WOLNY!

Spotkania szersznikowskie 2022

27.04. godzina 17.00
Muzeum Śląska Cieszyńskiego i Stowarzyszenie im. Artysty Jana Wałacha zapraszają na promocję albumu „Wałach”

miejsce: Muzeum Śląska Cieszyńskiego
ul. T. Regera 6 Cieszyn

ZAMEK CIESZYN

www.zamekcieszyn.pl, tel. 33 851 08 21

do 22.05 Wystawa Graduation Projects

UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU

www.utwcieszyn.us.edu.pl, tel. 536 257 624

ZAPRASZAMY WSZYSTKICH CHĘTNYCH SENIORÓW, NIE TYLKO CZŁONKÓW UTW!

- 25.04, g. 17:00 Najciekawsze osiągnięcia architektoniczne, cz. V – spotkanie z mgr Tomaszem Wysockim (SM CIESZYNIANKA, SALA KONFERENCYJNA OCKiR ul. Zofii Kosak-Szatkowskiej 6)
- 27.04 i 04.05 g. 16:00 Spotkanie sekcji brydżowej – szachowej i gier planszowych (SM CIESZYNIANKA, SALA KONFERENCYJNA OCKiR ul. Zofii Kosak-Szatkowskiej 6)
- 28.04 i 05.05 g. 10:00 Spotkanie sekcji "NORDIC WALKING" (Parking "Pod Wałką", proszę zabrać swoje kijki)
- 28.04, g. 16:00 "Jak edukować seniorów poprzez sztukę współczesną" – spotkanie z mgr Anetą Zasucha – edukatorką sztuki z BWA Katowice (Prelekcja w sali konferencyjnej UŚ, ul. Bielska 62)

CIESZYŃSKA RADA SENIORÓW

tel. 33 4794 312, radaseniow@um.cieszyn.pl

Posiedzenia Cieszyńskiej Rady Seniorów III kadencji odbywają się w każdą pierwszą środę miesiąca, o godz. 12:00 w sali nr 205 Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

OCKiR

www.smcieszynianka.org.pl/ockir

- 28.04, g. 18:30 Kąpiel w dźwiękach gongów i mis tybetańskich – koncert
- poniedziałki, środy, g. 9:00, 10:30 JOGA DLA SENIORA – prowadzenie Damian Krzempek
- poniedziałki, wtorki, czwartki, piątki, g. 14:00-18:00; środy, g. 13:00-17:00 ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA – prowadzenie Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
- wtorki, g. 11:00 SEKCJA GRY W BOULE (org. UTW, OCKiR)
- wtorki, g. 16:30 TAI-CHI – prowadzenie Danuta Ryłko
- wtorki, g. 14:30 (2 razy w miesiącu) PRACOWNIA ARTYSTYCZNA DLA DOROSŁYCH – prowadzenie Dorota Wojtasik
- środy, g. 16:00 SEKCJA GIER STOLIKOWYCH (org. UTW, OCKiR)
- czwartki, g. 15:30 JĘZYK ANGIELSKI W ZABAWIE I PIOSENCE – prowadzenie Anna Niedzielska
- czwartki, g. 17:00 PRACOWNIA KRAWIEC-KA – prowadzenie Katarzyna Stafińska
- piątki, g. 11:00 TANIEC LINIOWY (org. UTW, OCKiR)

całorocznie (wcześniejsza rezerwacja) PRZYJĘCIA URODZINOWE – prowadzenie Ewelina Pustówka – Hollywoodzka Family (tel. 577 912 179)

SPORT

www.sport.cieszyn.pl, tel. 33 479 43 95

- 23.04, g. 9:00 Wycieczka rowerowo-kajakowa (zbiórka na Rynku) (org. TKK PTTK "Ondraszek")
- 24.04 Otwarcie 56. sezonu kolarskiego (org. TKK PTTK "Ondraszek")
- 24.04, g. 12:00 12. Cieszyński Fortuna Bieg
- 01.05 Robotniczo-chłopska jajecznicza – wycieczka rowerowa – Cisownica (TKK PTTK „Ondraszek” w Cieszynie)

INNE

- 21-24.04 Uroczystości Ullmannowskie; szczegóły: www.viktor-ullmann-festival.cz
- 22.04, g. 21:00 Koncert WHY NOT? (Blady Świt/Bledy Usvit)
- 22-24.04 VII Ogólnopolski Cieszyński Konkurs Skrzypcowy im. J. Sztwiertni (PSM I i II st. im. I. Paderweskiego w Cieszynie)
- 23.04, g. 20:00 DIRTY OLD DOGS (Anielski Młyn)
- 23.04, g. 21:00 Electrologia pres. Hatar (Blady Świt/Bledy Usvit)

24.04, g. 10:00-12:30 Klub młodego rękodzielnika – zabawy z drewnem (Pracownia Galimatias, ul. Mostowa 4, zapisy, tel. 606 325 903, 668 282 409 lub pracowniagalimatias@gmail.com)

- 24.04, g. 9:30-14:00 Śniadanie na zamkowej trawie – kiermasz, joga, warsztaty dla dzieci (Wzgórze Zamkowe)
- 25.04, g. 15:00 Siemaki – warsztaty z robotyki i kodowania (Fundacja SIEMANKO, ul. Szeroka 3, zapisy: 790 471 608)
- 26.04, g. 17:30-19:00 Koncert gongów i mis tybetańskich w otuleniu aromaterapii (Pracownia Galimatias, ul. Mostowa 4, zapisy, tel. 606 325 903, 668 282 409 lub pracowniagalimatias@gmail.com)
- 27.04, g. 16:00 i 17:00 Figielki. Zabawy ruchowo muzyczne dla dzieci (Fundacja SIEMANKO, ul. Szeroka 3, zapisy: 790 471 608)
- 28.04, g. 17:00-19:00 Warsztaty z aromaterapią – olejki dla zdrowej skóry (Pracownia Galimatias, ul. Mostowa 4, zapisy, tel. 606 325 903, 668 282 409 lub pracowniagalimatias@gmail.com)
- 28.04, g. 15:00 Siemaki – warsztaty z robotyki i kodowania (Fundacja SIEMANKO, ul. Szeroka 3, zapisy: 790 471 608)
- 29.04-03.05 24. Przegląd Filmowy Kino na Granicy Cieszyn/Czeski Cieszyn. Szczegóły: www.kinonagranicy.pl
- 30.04, g. 10:00-12:30 Klub młodego rękodzielnika – zaplecione w sznurki (Pracownia Galimatias)

BLADY ŚWIT
BLEDY USVIT
22.04 21.00
WHY NOT
KONCERT
Rock, PostRock
STRELNIČNI 13
Czeski - Cieszyn
Vstup. 50Kč

23 IV 2022
ELECTROLOGIA
PRES.
HATAR
ZARWIN · KRTL · UNMORD · SHUTI
BLADY ŚWIT - CESKY TESIN
START 21:00 - END 04:00
TAX: 10PLN/50Kč

WAŻNE INSTYTUCJE / WIADOMOŚCI

◆ Urząd Miejski w Cieszynie

Rynek 1, ul. Kochanowskiego 14,
tel. 33 479 42 00, www.cieszyn.pl

◆ Cieszyńskie Centrum Informacji

Rynek 1, tel. 33 479 42 48,
mci@um.cieszyn.pl, api@olza.pl,
www.cieszyn.pl, www.olza.pl

◆ Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego

ul. Kochanowskiego 14, tel. 33 47 94 367-70,
tel. alarmowy: 33 47 94 366, gcr@um.cieszyn.pl.
Po godzinach pracy dyżur pełni Straż Miejska.

◆ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Skrajna 5, tel. 33 479 49 00,
www.mops.cieszyn.pl

◆ Punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób nadużywających środków psychoaktywnych oraz ich rodzin

ul. Skrajna 5, pok. 4, tel. 33 479 49 31

◆ Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

ul. Skrajna 5, pok. 5, tel. 33 479 49 18,
33 479 49 19

◆ Powiatowy Ośrodek wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie (Hostel)

ul. Mała Łąka 17a, całodobowy telefon: 33 851 29 29

◆ Punkt Interwencji Kryzysowej

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 53 54 (pon-pt, 8.00-16.00), w pozostałych dniach i godz. 33 851 29 29

◆ Hospicjum Domowe

ul. Wąska 2, tel. 691 771 892

◆ GRUPA AA

Cieszyn, ul. Ks. Janusza 3, tel. 33 479 53 54

Grupa „DROMADER” – spotkania w każdą niedzielę o godz. 17.00. Grupa „NOWA PERSPEKTYWA” – spotkania w każdą środę o godz. 19:00

◆ Klub Abstynenta „Familia”

ul. Błogocka 30a, tel. trzeźwości: 33 852 40 00
pon., czw., pt. 16.00–20.00 i wt., śr. 11.00–15.00

◆ Punkt ds. narkomanii

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55, czynny w środy w g. 13:00-17:00. w piątki w g. 11:00-15:00

◆ Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55,
www.bycrazem.com

◆ Miejski Zarząd Dróg

ul. Liburnia 4, tel. 33 858 28 90,
www.mzd.cieszyn.pl

◆ Pogotowia

Energetyczne: tel. 991, Gazowe: tel. 992,
Ciepłownicze: tel. 993, Wodociągowe: tel. 994,
Ratunkowe: tel. 999, Policja: tel. 997,
Straż Pożarna: tel. 998,
Europejski Numer Alarmowy: tel. 112

◆ Starostwo Powiatowe

ul. Bobrecka 29, Szeroka 13,
tel. 33 477 71 44, www.powiat.cieszyn.pl

◆ Straż Miejska

ul. Limanowskiego 7, tel. 986, 33 857 94 00,
www.sm.cieszyn.pl

◆ Szpital Śląski

ul. Bielska 4, tel. 33 852 05 11, www.szpitalslaski.pl

◆ Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.

ul. Liburnia 2a, tel. 33 852 25 60, zbm.cieszyn.pl

◆ Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

ul. Słowicza 59, tel. 33 479 41 00, zgk.cieszyn.pl

◆ Dyżury aptek

Apteka PRIMA, ul. Bobrecka 27 tel. 33 858 27 65

POLUB CIESZYN NA FACEBOOKU

Oficjalny profil Urzędu Miejskiego, informacje urzędowe: www.facebook.com/UMCieszyn.

Oficjalny profil miasta, zapowiedzi imprez kulturalnych i sportowych: www.facebook.com/CieszynRobiWrazenie.

Bezpłatny Informator Urzędu Miejskiego w Cieszynie, ISSN: 1234-1746,
Nakład: 5.000 szt

Wydawca: Urząd Miejski w Cieszynie

Ratusz, Rynek 1, 43-400 Cieszyn,
tel. 33 479 42 00,

e-mail: wr@um.cieszyn.pl, www.cieszyn.pl

Zespół redakcyjny: Anna Żertka-Bednarek,
Łukasz Kazimierowicz, Barbara Stelmach-Kubaszczyk, Malwina Tomica

Redaktor naczelna: Anna Żertka-Bednarek

Projekt layoutu: MALOF design Agnieszka Krasicka

Druk: Wydawnictwo "Triada" Wojciech Wicher,
ul. Sielecka 6, 42-500 Będzin

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania oraz opracowania redakcyjnego tekstów zaakceptowanych do druku.

PSY I KOTY DO ADOPCJI

"Nasi idealni towarzysze zawsze mają cztery łapy" – to prawda! Opisy i zdjęcia: Fundacja "Lepszy Świat".

JULIAN ma obecnie rok i wraz ze swoją kocią siostrą mieszka w domu tymczasowym. Jest trochę strachliwy i nie daje się złapać, zawsze przychodzi zaciekawiony, lecz trzyma bezpieczny dystans. Lubi się bawić i spać na kanapie. Jest spokojnym i nienachalnym kotem – nie sprawia żadnych problemów i ładnie korzysta z kuwety. Dobrze dogaduje się z innymi kotami. Akceptuje również spokojne, przyzwyczajone do kotów psy. Ma nieodwracalnie uszkodzone jedno oko, przez co słabo na nie widzi. Ze względu na strachliwy charakter szukamy dla Juliana spokojnego i cierpliwego domu niewychodzącego bez małych dzieci. Kocurek jest wykastrowany, zaszczepiony na choroby wirusowe i zaccipowany, testy FIV/FelV ma ujemne. Kontakt w sprawie adopcji lub domu tymczasowego dla kotów: Patrycja, tel. 605 118 117.

Bunia jest jednym z psiaków, które przyjechały do nas z Ukrainy. To piękna, biszkoptowa sunia w wieku ok. 3 miesięcy, w której krwi płynie prawdopodobnie mieszanka genów teriera oraz molosa. Jest ułożeniem miłości i spokoju. Rozważna, uważna, powściągliwa, uwielbia zasypiać wtulona w człowieka. Na spacerach podąża swoimi ścieżkami, bacznie obserwując otaczający ją świat. Świetnie sprawdzi się w rodzinie z dziećmi, w której szacunek i uwaga dla psa to podstawa wspólnej egzystencji. Jest wspaniałym pieszczochem, jak na szczeniaka rzadko używa zębów, częściej rozdaje buziaki. Kontakt w sprawie spaceru lub adopcji: Kasia, tel. 782 717 771.

Prorocy Cieszyńscy i najstarszy śląski ekslibris

W 1802 roku ks. Leopold Jan Szersznik oddał do publicznego użytku mieszkańców Cieszyna swe gromadzone latami, bezcenne zbiory biblioteczne i muzealne. Z okazji przypadającej w bieżącym roku 220 rocznicy tego historycznego wydarzenia, przechowująca jego księgozbiór Książnica Cieszyńska przybliży mieszkańcom Cieszyna postać ks. Szersznika oraz najcenniejsze cymelia z jego biblioteki.

Jednym z unikatów prezentowanych na trwającej właśnie w Książnicy Cieszyńskiej wystawie „Białe kruki z biblioteki ks. Leopolda Jana Szersznika” jest średniowieczny rękopis znany pod nazwą „Prorocy Cieszyńscy”. To jeden z najstarszych zachowanych do dziś tekstów biblijnych w języku czeskim, a także jeden z najważniejszych zabytków średniowiecznego piśmiennictwa czeskiego. Powstał zaś na Morawach w czasach husytyzmu – ruchu religijnego i politycznego, zapoczątkowanego przez Jana Husa.

Kodeks składa się dwóch oprawionych razem manuskryptów. Pierwszy z nich to Nowy Testament z 1418 r., drugi to Księgi Prorockie Starego Testamentu spisane w 1439 r. w Sztternbergu na Morawach przez kopistę Macha z Prościejowa. Nazwa rękopisu pochodzi od ksiąg prorockich Starego Testamentu oraz od miasta Cieszyna, w którym jest przechowywany co najmniej od początku XIX w., kiedy to dzięki darowiźnie hrabiego Johanna Larischa-Mönnicha (1766–1820) został włączony do biblioteki ks. Leopolda Jana Szersznika.

Obok dat powstania obie części rękopisu różnią się krojem pisma, układem graficznym stron oraz stylem, a także ortografią i rodzajem stosowanych skrótów. Zdaniem badającego ten zabytek w latach 80. XX w. Zbigniewa Grenia z Instytutu Słowianoznawstwa Polskiej Akademii Nauk, Nowy Testament należy do tzw. drugiej redakcji

fot. Książnica Cieszyńska

przekładów biblijnych na język czeski i jest tłumaczeniem dosłownym, wręcz niewolniczym w stosunku do Wulgaty, czyli łacińskiej wersji, z której był tłumaczony. Z kolei Księgi Prorockie, zawierające księgę Izajasza, Jeremiasza i Daniela, należą do redakcji pierwszej, zaś ich przekład Z. Greń określa jako swobodny, niestroniący od języka potocznego.

Obok Zbigniewa Grenia badaniem cieszyńskiego rękopisu zajmowało się kilku innych naukowców, m.in. historyk sztuki i kustosz cieszyńskiego muzeum w latach 1920-1945, Viktor Karger. Ten wybitny muzealnik skupił się na kwestiach związanych z pochodzeniem kodeksu. Dzięki temu wiemy, że w drugiej połowie XV w. znalazł się on w rękach Jindřicha Běrki z Nasile. Świadczy o tym doklejona, pergaminowa karta zawierająca rodzaj ekslibrisu portretowego, który stylem i datowaniem nawiązuje do epoki późnego gotyku.

Ekslibris przedstawia rycerza na koniu. Kłusujący jeździec w pełnej zbroi z opuszczoną przyłbicą trzyma w prawej ręce ogromny miecz, natomiast jego lewa ręka pod tarczą z czerwono-zielonym birkowskim herbem trzyma uzdę konia. Koń jest nakryty mocno pofalowanym czaprakiem, na którym znajdują się trzy herby należące do przodków rycerza. Z tyłu na zadzie konia widnieje herb rodu Fullsteinów, pod nim herb Doninów, a na piersiach Konecchlumskich z Konecchlumia. Po prawej stronie

znajduje się jeździecki proporzec z herbem rodowym Jindřicha Běrki, składający się z trzech półksiężyców wymalowanych na czerwonym tle oraz liczby 83, oznaczającej rok 1483, czyli datę powstania ekslibrisu.

Zdaniem naukowców ekslibris to wizerunek jeźdźca przygotowanego do turnieju rycerskiego, czego dowodzi zbroja oraz ekwipunek konia. O tym zaś, że przedstawia Jindřicha Běrkę z Nasile, dowodzi zamieszczona pod kopytami konia wijąca się gotycka wstęga z inicjałami: J. B. N. M. R. T. Z. W. H. B. Pierwsze trzy litery oznaczają: Jindřich Běrka z Nasile (po polsku Henryk Birka z Nasiedla), pozostałe to nazwy miejscowości, których był właścicielem. Ciekawostką jest, iż bodźcem do namalowania tego portretu przez Birkę była prawdopodobnie chęć upamiętnienia jego udziału w turnieju rycerskim zorganizowanym przez króla czeskiego Władysława Jagiellończyka na rynku staromiejskim w Pradze w 1482 r., a więc rok przed datą na proporcju. Zdaniem Viktora Kargera jeździecki ekslibris Jindřicha Běrki jest zatem nie tylko najstarszym śląskim ekslibrisem, ale stanowi także znakomity i wyjątkowy historyczno-kulturalny dokument epoki. Wystawę „Białe kruki z biblioteki ks. Leopolda Jana Szersznika”, prezentującą najcenniejsze księgi przechowywane w Książnicy Cieszyńskiej, można zaś oglądać do 31 maja 2022 r. ♦

OPRAC. JOLANTA SZTUCHLIK